

అమృతము

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 3.

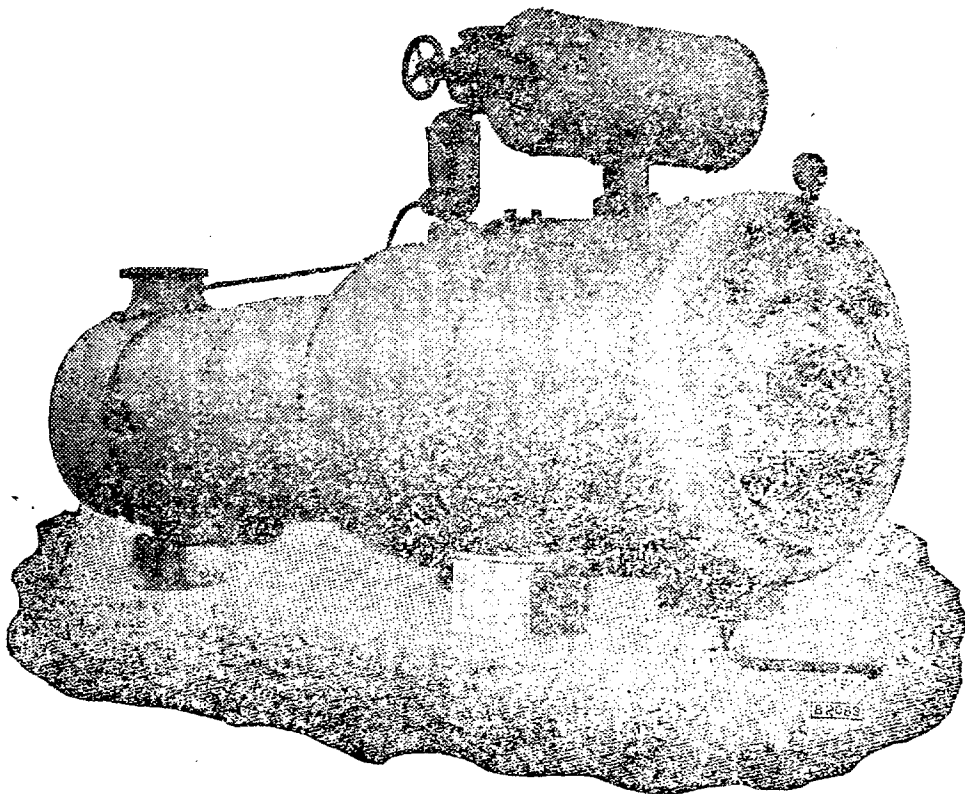
జున్నవట్టణము 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 24 తేది గురువారము

No. 194.

పుటము. ౮

దుర్మతి బాతు ఉంవత్సర కార్తీక మాస బహుళ నవమి.

నందిక. ౧౯౪

యిది మార్వల్ "బ్రిటానియా" బాయిలరు

వెద్దదుంపలు బాగుగా రగులునట్లు పురమాషిగా
తయారుచేయబడినది.

ప్రస్తుతము మావద్ద తయారుగానున్న 25 ఎన్.ఎస్.ఎస్.
పి.గల "బ్రిటానియా" బాయిలరు తక్కువ ధరకు యిచ్చెదము.
మార్వల్ సన్ను అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,
ప్రాంచెస్:— బెజవాడ, తంజావూరు.
9 నెకెండులైన బీచి, పుద్రాను.

అమృతాంజనము

కలనామృతము ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇది ఏవిధమైన నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనము ను వాడ
నంత మాత్రమున నయముగన.
ముఖ నెల 0-10-0 అలాలు

మోహిని కైలము

శీత 1-3 0-12-0

తామర తైలము

శబ్ద 1-3 0-6-0

పండ్ల పొడి

శబ్ద 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం దీప్త,

బొంబాయి - మద్రాసు.

తామర తైలము

శబ్ద 1-3 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు నేలు.

జిల్లా మా తామరతైలము దొర్చును అయితే అలాంటి
దొని నాలుగయిదు సాయలు రావలెదెదల మీ తామర
తైలములు ముగియ. నయము కానియెదల మీ అయితే అలాంటి
అది తీసుకోవచ్చును.

రాజారాజగలభామ్యును మాత్రం కొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము దీప్త, బొంబాయి లేక మద్రాసు

అమృతాంజనము

యోగ్యతావత్తులు

219

(4) శేను 5 సంవత్సరములనుండి వివాహి క్షయ
వ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళల ప్రాణము కూడ
నిసికిపోయినది. కాకిపట్టణములో నుండు, 'దుర్గా' మెడికల్
హాల్ వారిచ్చిన స్పెషల్ ఆస్ట్రామ్యూర్ అను దివ్యవధము
ను నేవించుటచేతనే శేను ఇప్పుడు సరకు వ్యాధిలేక సౌఖ్య
ముగా నున్నాను.

తెంకూరు
4-8-20

ఆర్. ఎస్. చెట్టి

అరోగ్యములకు గాను

మీరు—

219

తక్షణమే

ప్రాసిత రసాలు ఖర్చులు కూడను ఆకేషించక ఇప్పుడే మీకు
ఒక ప్రతి "తామర తైలము" కంపెనీదము.

త్యరకడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అరణ్యస్థాన యావళాయము, 28, బ్రాహ్మ్య మకరాన.

వర్ణనాగములు.

(కూచి - నరసింహముగారు)

వర్ణనాగములు

ఏదేమనడైనను జనులందఱు సమానగౌరవము నందుచుండుటలేదు. కొందఱ తెల్లవర్ణవారుగను కొందఱు తిమ్మవర్ణవారుగను వర్ణవిభేదమునుచూపుదురు. అధికగౌరవమునకు బుద్ధి విశేషమో, విద్యాపాటవమో, యోగ్యతాగరిమమో, ధనవంపత్తియో, జన్మాధిక్యమో, బలపరాక్రమ ప్రభావమో కారణములు చూపుదురు.

పరిపాలకులచేతను, ముఖ్యముగా, ధనమే గౌరవమునకు మూలమైయున్నది చెప్పవచ్చును. "సర్వేసంఖ్యాకాంతన మాశ్రయంబే" అనవాక్యమునకు సత్యమగుచున్నది చెప్పటం యసత్యము గాదు.

మనదేశమందు ధనగౌరవము లేకపోలేదు గాని, విశేషముగా కులగౌరవము విశాలమునండి మావలదుచున్నది. నిధిమండైనను, విద్యావిహీనుడైనను, ఆయోధ్యుడైనను, బ్రాహ్మణుడను జన్మమాత్రముననే మొన్న మొన్నటివఱకు సంఘసమాజసామ్రాజ్యముండెను. "గోబ్రాహ్మణ్యేభ్యశ్చుభయస్థునిర్భయః" ఇత్యాది వాక్యములుబట్టి, మనదేశములో, గనుస్త్రుగదులుమును పూజ్యతమును కలయు సాశ్రయించుకొనియున్నవరుట తప్పుగాదు.

దేశము మన వర్ణాశ్రమభేదములులేని యశేషరాజ్యముగా బడినను, ఈజట్టుబాట్లు అంతంతకు గట్టిపడినట్లు కనబడుచున్నది గాని నదతిపోయినట్లు కాన్పింపవు. ఎందుచేత? వానిలో నేదో యంతకన్న యుండేయందవలెను. క్రిందివాటి వారు వైచిత్ర్యానికి పూరితులు, వైచిత్ర్యాని స్వార్థశ్యాని లును పూర్వకారణములును, నీతిప్రధానులును కింది వాటివారిని కంటికిచూడగలము. ఇట్టి వాశేషతేయును కేవల ప్రాజాధానియనకు గావలయు ప్రపంచలాంఛనముతోక కాలము గడపుకొనుచు ఉన్నందువలన వర్ణభేదములున్నను (అట్లకనేలే వర్ణభేదములచేతనే) కొంతకాలము దేశమభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధి సంభవించవచ్చును. అట్లున్నట్లు పురాణములలో చెప్పినదిగర్వములు గలవు. బ్రాహ్మణులపర్యవేష భూమిపర్యవేషములును మున్నగు ఉదాహరణములను చూచు ఉపాఖ్యానము లనేకములున్నవి.

కాంతివర్ణములని నున్నవై పాఖ్యానము చూడుడు. తుద్యాచార్యే లిఖించుచు తోటలోనివర్ణము కోనుకొని తిని నాకేసిన పరిణామమును కంఠురీతిఁ జెప్పెను. స్వామి యంగీకరించి తన యతిసాక్షు హరించితిగాన వంటనే రాజాకత కేసినీచేసిన నేయు చెప్పి చామనను విధింపబడినశిక్ష నొంది మరణాంతర రానుభవ్యమైన భూత యనుదండవము నిషించుకొనుచును అన్న తిమ్మనితోఁ జెప్పెను. ప్రభుగారు నుద్యమ్యునిర్దోషు లిఖించుచు చని నిజవోషము నెఱిగించి శిక్షాభిక్ష నిర్దించెను. అట్టియుత్తరబ్రాహ్మణుని కిక్షింపలేని ప్రభువు పర్యవేక్ష మిచ్చెను. పరిణాకబాధనండి రక్షించు ప్రభుత్వ దండవము ఉపకృతిగాని యపర్యవేక్షగాదని యాచరిం నొక్క మనవి తనకిం నెను. మాధాంతరము లేక మరదుభిక్షమైన మానసముతో దిత్తాలకడొచ్చుతి గనుడింది, రాజు చేయలేక చేయలేక లిఖించు భాధిరవాచాని నేసెను.

నిక్కత్తమయ్యే యతిగారు నిఘోరమనిర్దోషుడని జరిగిన దంతరములను వివరించు సంఘటనానాటికిని భావించుటమాటు సంపాదించు కొనుటయు తప్పకపోవు. స్వామియచేసిన నిర్దోషమును ముప్పాదమునకు గావించి నిర్దోషమనెను. పోయి యతిగడ్లుచేయఁ గావించు లేనిచు మఱుక చచ్చెడు. ఆడతి బాహులు యతి చేత వచ్చెడు. బాహువాదవి యన్యధా నాయకాగా మనసి యింద జన్మరీతాంతము కాదు. కాని యన్న నిర్దోషభక్తియు నిర్మలమగనియు ఎక్కువ ప్రశంసనీయము. తమిళ భక్తిలతయు, ప్రాత్యధిక్షయ, నెక్కువ ప్రశంసనీయములూ యతి విషయ మానవజాతిఁ జెట్టుకొని యానందించుట ప్రయోజనకారి కావచ్చును. ఇది యధికాదము లనుడు; విశిష్టభాగ్యము కల్పించి వ్రాసిన యాతిగారు లనుడు. ఎట్లులేకు ఇట్టినితీకథ లనేకములు పురాణములందున్నవి.

ఉత్తమోత్తమమైన నీతిని ఉత్కృష్టభక్తియులకును ట్టుపడియున్నంత కాలమును బ్రాహ్మణులు ప్రపంచమంతటను పరమపూజ్యతయందీరదుట యొకవింతకాదు. ఈకాలములో పరిపాలనముగా నుండు "బ్రాహ్మణో మమ దేవతా"

యను స్తోత్రభాగము ప్రజలు ప్రత్యక్షప్రమాణముగాఁ బరమ పర్యవని కనుగొన కాల మొకప్పుడుండెను.

కాని గ్రంథుల కాలపు బ్రాహ్మణులు, వారి పూర్వుల కుగుణసంపత్తి, దాదాపుగా నంతయు గోల్పోయి రనుట యనుభవ సిద్ధము. ఇతరజాతుల పూర్వవైర్మల్యముమాత్ర మిప్పుడు నివించుచున్నదా? యని యడగవచ్చును. ఎట్లు నిలుగగలదు? తలచుటను తొలగిపోయిన దక్కిన యనయవములు మాత్రము నుమ్మగా నందునా?

యోగ్యతలేదు. ఆముష్మికచింత అంతకంటెలేదు. "సరే! లేకపోయిన నేమి? జాతినిబట్టి మాకు రావలసిన గౌరవము మాకు రావలెను" అని బ్రాహ్మణు లందురు.

పొట్టి చింపినను ఆత్మరము లేదు. పోషకారముమాట యటుంటిము ఉదరపోషణమునకైనను ఉచితముగ పరిశ్రమ లేకగదా! పండితులైన మాయు, పండిచినది తేరగాఁ జెప్పి కొని ముందుమాత్రమే పరమతమిది నునా? అని బ్రాహ్మణేతరు లందురు.

"జాతిసాంకర్యముచేతని పరిశ్రమిద్దులు పుట్టుచున్నవి" అని యొకరను "పూర్వముమాత్రము జాతులైప్పుడు స్వనముగా నుండె" అని యొకరను విరసరాదములునా ఆడుకొనుచున్నా.

"అయ్యయ్యో! పూర్వపు బ్రాహ్మణు లెంత విద్యా సంపన్నులు! వారు తలపడిన ఇప్పుడీ జడవేనాగము లన్నియు నిల్చియుండునా? అట్టి యుత్తరజాతివారి సమమానించుట అతి పాపముగదా?" అని కొందఱునుచున్నారు.

"పూర్వమెప్పుడో పుష్కలముగా పండిచ్చింది పాపముని పల్ల విరిగిపోయిన తీయమామిడివల్లును నిగ్గకముగా నిత్యము నీళ్లు పోసి యెవరు పోషించుట?" అని కొందఱు అనుచున్నారు.

సంగమములో ఇట్టి యతిశయవాదులు సంభవించిరి. ఇవిట్లుండగా:— "బ్రాహ్మణులమీదికి బడితలు కట్టుకొని మీరు బతులుజేయుచున్నారు. సరే కాని, మాకు వాకింటి మీ రొరికించుచు నుభయేనున్నది? మాబాధయందఱు మీబాధ యెంత? మీకొక్క బ్రాహ్మణబాధనేకాని మాకు బాధ నాలుగు ప్రక్కలనుండి వచ్చుచున్నదే! మేము అప్పు కులములు! ఎంత తక్కువవార మైనను మనుష్యగణములో జేసినవారముట నిస్సంశయముగదా? కావలకంటెను పిల్లులకంటె నుక నీ సమైతి మే! మనది క్కమా లిన ఆర్జవతము వదిలి అగ్గయతమో అరబ్బియతమో స్వీరించుట గోడనే యస్పృశ్యత యంతయు అస్పృశ్యమై గౌరవాత్మలగుచున్నామే! ఇదియతమా? నదమా? ఉన్నాదమా? ఇది సదాచారమా? మూఢాచారమా? ఇట్టియాచారములన హిందువుతము నానాటికి సంఖ్యాత్మకమునంది కొన్నియెందఱు శత్యమా త్రావకస్తమై పోరా?" అని యొకమూలనుండి పంచములు కరిపి విధముల పరిశీలించుచు ముఱులిచుచున్నారు. వీరి మొఱులు మాత్రము స్వాతంత్ర్యములై యందఱకు ఏరవుచున్నవి. భేదోపాయవికారములు తమరొట్టె నేతిలో బడినది పరమా నందిభావైతి కాలోచరి కివాకిలుగా వర్ణకొనుచున్నారు. గృహపారశరములందు కువిద్య నులవకి, అస్పృశ్యత అని మనములో అస్పృశ్యమై పోవునది ఒకరనుచున్నారు. జాతికి గౌరవము కనబఱచుచున్న కువిద్యకు తనంతట తానే కచ్చుని కుచియుకరనుచున్నారు. మెట్టియైన గాని వెట్టితిడు. వెట్టితిడినగాని వెండ్లి గాదు. ఈయన్యన్యత్రయబాధ యెట్లు తొలగునో తెలియదు.

ఇంతకు, వర్ణాశ్రమ సౌభావ్య భక్తియు పరమార్థసాధనములూ, పరమార్థములేదా? పూర్వకాలముగా ఎట్లున్నది. ఈ కాలములో అది జట్టిసాధనములుగా నుపయోగపడుచున్నదా? ద్వైతకారణములుగను, వికమత్యభంజకములుగను, అహింసాసహన సత్యశుభ్రమహావశాదాది మహావారి నీతిభక్తియులకుఁ బ్రతిబంధకములుగను పరిణమించుచున్నదా? వర్ణాచారములు తొల్లిటివట్లే యున్నదా? మంచికొచ్చెడకో దేశకాలానుసారముగ మఱుచున్నదా? వివిధాచారములు విధించెడు స్వర్ణము ఆవశ్యకతను బట్టి అవ్యవధ్యము నవరింపంబడుచుండెదవా, సర్వకాలసర్వదేశోపయుక్త మగునట్లొక్కసారియే శిలాశ్రుతులుగా నిగ్ధపఱుపబడినదా? విహితనిషిద్ధధర్మములు దేశకాలానుసారముగ వినియము నొందుచుండెదవా? కాలిదాంతితితిక్షానత్యాయులవలె కాశ్యోములై యుండెనా? జాతిజాను నీతిజాను ఏది యెక్కువముఖ్యము? ఏదియెక్కువ గౌరవార్హము? వర్ణవిభాగములు గుణకర్మానుసారములై సర్వదేశసర్వజనసామాన్యములైన స్వాభావికవిభాగములూ?

కేవల జన్మనిమములై మనహిందుదేశమునకు మాత్రమే యనుకూలించు కృత్రిమవిభాగములూ? ఈవిషయములు సంఘములోని పెద్దలు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ప్రజాశ్రేయోభిలాషతో పరిశీలించి నలమూర్ఖులు చేయుట దేశశ్రేయమా, దేశోపకారకృత్యమా?

"వేదోపనిషత్తుల మెట్లున్న మాకేమి? మాబుద్ధియే మాకుఁ బ్రమాణము. తాత్కాలికమో, సార్వకాలికమో, విహితమో, యాముష్మికమో, శరీరభోగములే మాకు సర్వముఖములును" అని సవాతంత్ర్యముతాభిమానదూరమై చెప్పు సరదేశ బ్రాహ్మణేష భాషాదంబర విమోహితుల ముట వినుట మంచిది కాకపోవచ్చును.

కాని మనవత్సరంధములు బాగుగాఁ బరిచి సద్గురు క్షిత్రిలై ఆ సేకయోగ సాధనములచేత బరిపాకమందిన చిత్తము గలిగి, ఆనుభవముచే వేదాంత శక్తియు సత్యములని తెలిసికొని, భగవంతునికి భగవంతుడమైన పాతీకము, ఒకవేద మతమే భగవద్దత్తమైన మతము నీ విహిత బ్రాహ్మకర్మాచరణమేమోక్ష సాధనము. ముఖ్యము వారందఱును పరిగతదశలో హిందూదేశమున బుట్టక తీరదు." అని వాదించు కూశభమండుకములనలెఁగాక సర్వవత్సరంధములు సుబుద్ధితోఁజదివి నాగరక శిఖామణు లనుకొనఁబడునా యందు నానాదేశములు స్వయముగాఁ జూచి, తత్త్వతాపారముల నెల్ల నూత్నవృద్ధిచేఁ బరికించి పరిశీలించి అవి మనవానితో బోల్చుచుది, మంచి చెడ్డలగు గనుగొని మతమఁ జెప్పు మహానుభావుల మాట విని మనము చెడిపోదుమా?

స్వప్రయోజనపరాముఖులగు శత్రుదమాదిసంపన్నులను పరోపకారపర యాదులును అగు మన మనార్థులు పూర్వము కాలానుసారముగ ఆచారములు విధించెడువారని యు మన చుట్టులక ప్రభువులు హితైనిరుతులై వానినంగీకరించి జరిపించి జరపనివారిని దండించెడువారనియు విజ్ఞులు చెప్పుదురు.

ఇప్పుడు మన ప్రభువులు మనసమునాచార కారు. మత విషయములందు తిరుగులమై యుండు మని వారు చెప్పుదురు. కాని ఉల్ల మొకించుక స్వయతమయై నొకగండుక మానదు. అది మనుష్యస్వభావము.

ఏది యెట్లున్ను ప్రస్తుతము మతాచారవిషయమున మనసంఘము చుక్కాని లేని పడకయై పోయినది. ఏమి చేయుదము? దిక్కెవర?

మైజిషిన మహానుభావులే దిక్కు. వారు చెప్పిట్లు చేయుటయే దేశపురాభివృద్ధికి మార్గమని నాయభిప్రాయము అట్టివారిని నొకఁడే శ్రద్ధివేకానందస్వామి యని నేననుకొనుచున్నాను.

శ్రీ స్వామిగారు కలకత్తాలో బలరామదాసుగారి యింటిలో నుండఁగా ఆనందబ్రాహ్మణ్మహితుఁడగు (మిత్రసాధ సింహానకును ఆయనకు జనాను ఆమెరికాదేశమున గూర్చి విఫలమైన ప్రసంగము జరిగినది. ఆసందర్భమున శ్రీస్వామిగారు జాతినగుర్చి కొంచెము చెప్పెవారు. ఆప్రసంగ మీక్రింద తెలుగులో వ్రాసినాను. దానిబట్టి జాతివిషయమై వారి కుభిప్రాయ మేమో స్పష్టము కాగలదు. ఆభ్యాత్మికాంశములందు వారే యీ కాలమునకు దగిన యాచార్యులు కానిచో మఱునరగుదురో తెలియదు.

"శ్రీ వివేకానందస్వామి వారి గ్రంథములు— సంఖ్యా నుణములు" రి. ౧॥ సంపుటము— X — 1922 వుట ప్రతుబాధసింహము:— సరే కాని, పరిశీలించుచు మీకు కన్పించెదలున్నారా?

వివేకానందస్వామి:— నెక్కువ.

ప్రి:— తెలుగుమాఁడు నేలమంది యుండురా?

వి:— అంతకంటె అధికముగానే యుండవచ్చును.

ప్రి:— వారందఱకు మీరు మంత్రోపదేశము చేసితిరా?

వి:— ఆ.

ప్రి:— ప్రజావోచ్ఛారణము చేయుటకు మీరు చారి కనుజ్ఞ యిచ్చితిరా?

వి:— ఆ.

ప్రి:— మహారాజా! అట్లెట్లు చేసినాను? కూర్చుంటు ప్రజావోచ్ఛారణాధికారము లేదనుకాదా? వ్యజ్ఞులు దక్క మరి యొక రది యుచ్చరింప గూడదనుకాదా?

అదియఁగాక, పాశ్చాత్యుల స్థేయ్యలే! కూర్చుంటే నను గారే!

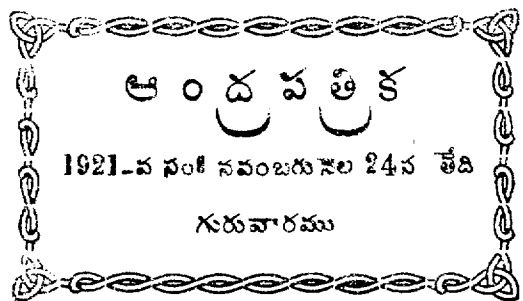
-X④

□ □ □ □

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందంతట, ముఖ్యప్రదేశముల నుండి ఉపవిశేషములు గావలసియున్నాడు. ఇట్టి వారినుండి వచ్చు లేఖలకు ప్రాముఖ్యమియ్యబడి ముందు క్రకటింపబడును. ఉపవిశేషములుగా నుండ దలచినవారు మాకు చెలిపినచో వారు నిర్వహించ వలసిన పనుల నెలుపుదుము.

సంపాదకులు, ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

ఈజిప్టు రాయబారము

విఫలమగుట

ఈజిప్టు వ్యవహారము విషయమై ఆంగ్ల దేశ మంతవరకును ప్రవర్తించినవిధము, స్వీయకారవమున కెంతమాత్రము తగియుండలేదు. ఈజిప్టు దేశము తుర్కీతో పోరాడి యశ్వత్సంత్రమును ఆహవానియించు వెనుక సంపాదించి యుండెను. బ్రిటిషువారాదేశములో జనించిన అల్లరుల నడచి వైచునిమిత్తము మొదట బ్రవేశించిరి. తాత్కాలికోదేశము నెలవేరినపిమ్మటగూడ, నాదేశమునందే నిలచియుండిరి. కాని, ఈజిప్టు దేశస్వాతంత్ర్యమును వారు సిద్ధాంతమునందు నిరాకరించియుండలేదు. ఈజిప్టుదేశమును ప్రాబుత్వరేఖగ ప్రకటించిన దాడిగ ప్రజలలో నలజడి గలిగెను. తమస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలిగెనని వారు చింతించిరి. దేశములో సత్యంతాండోళనము ప్రబలెను. మిల్నరు కమిషనువారు దేశపరిస్థితులనుచూడరాగ, వారిని ప్రజలు బహిష్కరించిరి. తుదకు దేశనాయకుడగు జగల్ పాషాగారికిని మిల్నరుప్రభువుగారికిని రాయబారములు నడిచెను. మిల్నరుప్రభువు ప్రాచ్యదేశ స్వాతంత్ర్యమున కంతగ నభిముఖుడు గాకున్నను, ఈజిప్టుదేశపుమాట్లాడు నిరాకరింపజాలక బోయెను. దానిని చాలవరకు గుర్తింపవలసివచ్చెను. మిల్నరుప్రభువు సలహా ననుసరించి, ఆంగ్ల దేశము ప్రవర్తించునది తలచుచుండగ, కర్జునుప్రభువు అడ్డుపడెను. స్వాతంత్ర్యనిరోధకలలో వాసికెక్కిన కర్జును ప్రభువునకు, సహచరుడగు మిల్నరుప్రభువు సూచనలు సయితము విజ్ఞప్తపరచుటకు వచ్చెను. ఇట్టిస్థితిలోమిల్నరుప్రభువు తమ దురదృష్టి రాజీనామా సచ్చిముందుటలో వింతలేదు. మిల్నరుప్రభువు రాజీనామానిచ్చినపిమ్మట నేమిజరిగెనో, మిగుల రహస్యముగ నుండెను. కర్జునుప్రభువుచేతులలో వ్యవహారము డెడిపోవునని అనేకులు భయపడుచునే యుండిరి. హిందూదేశమున వారు రాజకీయసిద్ధిగ బ్రవేశించినది మొదలు నేటివరకు ప్రాచ్యఖండములో సంబంధమున్న సందర్భములలో, కర్జునుప్రభువు ఒక్కరితననే ప్రవర్తించుచుండెను. స్వాతంత్ర్యనిరోధకలలో పనిచేయుచుండెను.

జరిగినది. ఈజిప్టు వ్యవహారము, కర్జునుప్రభువు చేతుల ద్వారా వెలుపుచున్నది. గాల్పును ఇంచుక పరిమితమైనది సంపూర్ణ చూపుముతో గీకరించెడి

విషయమే. ఈజిప్టు దేశము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో నొకభాగమని, ఆంగ్ల దేశ ప్రముఖు లెవరును బహిరంగముగ చెలిపియుండలేదు. ఎక్కువో యొకపుడు ఈజిప్టును తాము విడువవలయుననియే వారు బలుకుచుండిరి. ఆంగ్ల దేశమునకును ఇండియా దేశమునకును రాకపోకలు యథేచ్ఛగ కొనసాగుటకు సూయజ్ కాలువను రక్షించుట యావశ్యకమై యుండును. ఆ పనినిమిత్తము ఈజిప్టు దేశములో సంధిగురుత్వకొని తగిన ఏర్పాటుల జేసికొనుట న్యాయమైయుండెను. జగల్ పాషాగారు రంతవరకంగీకరించిరి. మిల్నరుప్రభువు సూచనలలో తగిన కట్టుదిట్టములు సూచించబడియుండెను. కర్జును ప్రభువున కంతటితో సంతృప్తి గలుగునా? బ్రిటిషువారి ఆక్రమణకు భంగము కలుగునేమోనని, వారికి భయముండును. క్రియాశూన్యముగు నార్భాటములలో రాయబారమును ముగింపవలయునని కర్జునుప్రభువు సహజముగ ప్రయత్నించును. ఈప్రయత్నమునకు ఫర్వవసానమేమి? ఈజిప్టు దేశమునకంతకును నుక్రసిద్ధనాయకులగు జగల్ పాషాగారిని రాయబారపు వ్యవహారమునుండి మెల్లగ తొలగించి, మితవాదపక్షమునకు జేరిన అదిల్ పాషాగారిలో కర్జునుప్రభువు రాయబార మారంభించెను. ఇందువలన ఈజిప్టులో గలిగిన యసంతృప్తి ఆత్మధికిముగ నుండెను. జగల్ పాషాగారు దేశమున పర్యటనము నలువకుండ, ఆధికారుల బంకపరుచుటచే, అదిల్ పాషాగారి రాయబారము మరింత యనుమానమునకు కారణమయ్యెను.

లేబరుపక్షపు ప్రతినిధులు కొందరు ఈజిప్టు దేశస్థికిని పరిశీలించుట కిటీవల వెడలియుండిరి. వారు గనుగొనినదేమి? జగల్ పాషాగారిని ప్రజలు గౌరవించినటులుగ మరెయ్యక నాయకుని గౌరవింపరని వారు స్పష్టముగ వెల్లడించిరి. ఏరాయబారము నడచినను, జగల్ పాషాగారు లేనిది దాని ప్రయోజనము నున్నయని, వారుచెలిపిరి. ఈజిప్టు దేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నదనియు, చిన్న మొదలు పెద్దవరకును అన్ని పక్షములవారును కలుతరగతులవారును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము విషయమై ఎంతమాత్రము రాజీకొడబడరనియు, పేరునకుగాని నిజముగగాని సంరక్షక స్థానముగ నుండునను అనుమాన మేమున్నను అట్టి ఏర్పాటులకు దేశము సమ్మతించదనియు, ఈజిప్టు దేశపు స్వాతంత్ర్యమునకు నిష్కర్షగ నంగీకరించిన పిమ్మట ఆంగ్ల దేశమునకును ఈజిప్టు దేశమునకుగూడ సవ సరమగు నేర్పాటుల విషయమై సఖ్యపడవచ్చుననియుగూడ వారు సూచించిరి. కర్జును ప్రభువున కీసంగతులు గోచరింపవు. దేశములో నొకపక్షమును రెండవ పక్షమునుండి చీలదీసి, ప్రస్తుతస్థితి మరికొంతకాలము కొనసాగునని వారు నమ్ముచుండును. అదిల్ పాషాతో రాయబారము నేలపిక, అతను ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించునని, కర్జును ప్రభువుగారు గావించిన ఊహతుడకు షడ్భుమయ్యెను. అదిల్ పాషాగారయినను దేశమునకంతకును విరుద్ధముగ నెలుల ప్రవర్తింపగలుగుదురు? కొన్ని విషయములలో జగల్ పాషాగారికిన్న మెత్తపడి వారుప్రజలకు అపీతకరముగ ప్రవర్తించిన ప్రవర్తించుగాక. అంతియగాని, అన్ని పక్షములవారును ఏకాభిప్రాయులై యున్న పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము విషయమై అదిల్ పాషాగారయినను విరుద్ధముగ నెలుల రాజీకొడబడగలరు? అటులొకవేళ అంగీకరించినను, ఎవరికి లాభముండును?

కర్జునుప్రభువు, మానవ హృదయములను కల్ల వింపజేసెడి స్వాతంత్ర్య మారుతప్రభావమును కనుగొనజాలకబోయెను. తుదకు అదిల్ పాషా

గారితో సయితము సమాధానము గురుత్వకొన లేకబోయెను. విదేశ తంతివార్తల జూచిన ఈజిప్టునందు ముఖ్యవిషయములలో తమ యధికారమును దీసివైచుటకు కర్జునుప్రభువు అంగీకరింపలేదని తెలియగలదు. మిలిటరీవిషయములందేగాక, ఆర్థిక, న్యాయవ్యవహారములందు సయితము చోక్యమును మానివైచుట కార నంగీకరింపలేదు. సూయజ్ కాలువను రక్షించునిమిత్తము నైస్యపు ఏర్పాటుల విషయమై సమాధానమునకు గడంగవచ్చును. కాని బ్రిటిషునైనికులను, ప్రధానమగు ఈజిప్టు పట్టణములం దన్నిటియందును నిలిపియుంచ వలెనని గోరుట, మిగుల ససభ్యముగ నుండక మానదు. ఈజిప్టు దేశ స్వాతంత్ర్య మిక్కేముందును? సూయజ్ కాలువయొద్ద లెప్పు వేరొకచోట నైనికుల నుంచుటకు, ఈజిప్టులో నేనక్షమువారును అంగీకరింపరు. దీనివిషయమునను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము విషయమునను ఏపక్షమువారును రాజీకొడబడరని, ఇదివర కనేకమారులు ప్రకటించబడెను. ఆంగ్ల దేశ ప్రముఖుల కానిషయము తెలియును. లేబరు ప్రతినిధు లటులనే నివేదించియుండిరి. ఈజిప్టు, ఇంగ్లండు దేశములకు సఖ్యము గురువలయుననిన, పరస్పరానుమానములకు తావుడవనదు. రెండు దేశములను స్వాతంత్ర్యదేశముల కగిడి సమాధానపడుట కవకాశము గలదు. అంతియగాని, పరాధీన దేశము బోలి ఈజిప్టు దేశమువై పరతులను విధించిన, సమాధానము గురుట దుర్లభము. అదిల్ పాషాగారి యండజూచుకుని కర్జునుప్రభువు ఇట్టిమార్గమున కవలంబించుటచే విఫలమనోరథుడయ్యెను. పూర్తియగుచున్న వ్యవహార పరిష్కారమును కర్జునుప్రభువు మరల మొదటికి దెచ్చెను.

ఈజిప్టు దేశమునకు కర్జునుప్రభువు పరముల నొసగుటలేదు. ఈజిప్టుదేశమే, బ్రిటిషువారి రాకపోకలకు కొన్ని సౌకర్యముల కంగీకరించుచున్నది. మిల్నరుప్రభువు జేసిన కృషియంతయు వ్యర్థమయ్యెను. లండను ప్రైముమిస్ట్రీక సయితము, కర్జును ప్రభువు చర్యవలన కష్టములుగలుగునని భయము చూపుచున్నది. సర్ వెలంటైను ఫిరాలుగారు, పర్యవసానమునకు విచారము జూపుచున్నాడు. ఈజిప్టులో అతివాదము చెలరేగునని దెలుపుచున్నాడు. జగల్ పాషాగారు తన అనుచరులను చాలవరకు వశముజేసికొనియుండిరి. లేనియడల, బ్రిటిషువారిలో నెట్టిసంబంధ ముండగూడదని, వారు ఆందోళన గావించెదరు. లాయడుబార్జిగారెక్కుడు విశాలదృష్టితో నీసమస్యను పరికించి, కర్జునుప్రభువు చర్చిల్ గార్లతో కలసి విచారించిన, స్వాతంత్ర్యమునకును శాంతికిని అనుకూలించెడి సమాధానము కుదురవచ్చునని సర్ వెలంటైనును ఫిరాలుగా రూపొంతుచున్నాడు. అదిల్ పాషాగారును మిగిలిన రాయబారులును సమాధానము గురురనందున లండను సగరమును విడిచిపెట్టుచున్నాడు. ఇట్టిపర్యవసానముగాంచి, ఆంగ్ల దేశ మూరకుండునా? కర్జునుప్రభువు నిరంకుశేచ్ఛకు వ్యవహారమును విడిచిపెట్టి, పార్లమెంటుసభ తన చేతగానితనమును బయల్పరచునా? లాయడుబార్జిగారెక్కుడు విశాలదృష్టితో స్వాతంత్ర్య సమస్యలను వీక్షించి, వానిని పరిష్కరింపజూనరా? ఆంగ్ల దేశమును ముఖ్యముగ మూడుసమస్యలెదుర్కొనుచున్నది. ఇవిమూడును ప్రజలస్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించినవి. ఐర్లెండుసమస్యను పరిష్కరించుటకు, లాయడుబార్జిగారు పాటుబడుచున్నారనుటకు సందియములేదు. కాని వారి ప్రయత్నములను విఘ్నపరచుటకు, అల్ స్టరు పక్షమువారును, ఆంగ్ల దేశపు యూనియనిస్టులును కారములు మిరియముల నూరుచున్నాడు.

30.10.51

వీరి క్రతుకూల క్రయత్నముల నెదిర్చి, లాయ జుబార్తిగారు ధైర్యముతో నిశమస్యను అనుకూలముగ పరిష్కరింప గల్గుదురో లేదో కాలమే తెలువగలదు. ఈజపు దేశవ్యవహారముల ముగియుచున్నది. దీనిని చక్కజయటకు లాయడు జారి గారెంతవరకు ముందుకువచ్చి పనిచేయగలరో చూడవలయును. మూడవసమస్య, హిందూదేశ సమస్య. దీనిని గూర్చి ఆంగ్ల దేశ ప్రముఖు లెవరును దూరముగ నాలోచించుటలేదు. కామన్వెస్థవారో విషయమును చర్చించుటకయినను, అవకాశము దొరకలేదు. ఈ మూడు సమస్యలను త్వరలో పరిష్కరింపనిది, బ్రిటిషుదేశము తన కారవమును ప్రపంచమున నిలుపుకొనజాలదు. ఆంగ్ల దేశము తనధర్మమును జయప్రదముగ నిర్వహించిన ప్రపంచ శాంతికి తోడ్పడగలదు. చేజ్జినయవకాశములను గైకొనక, సభలవలన ప్రసంగములవలనను ప్రపంచ శాంతిని కాపాడదలచుట వ్యర్థక్రయత్నము. వివిధజాతుల స్వయం నిర్ణయాధికారమును వాపింపజేయు సమావేశమయినను, నానారాష్ట్ర సంఘమయినను, మరియేయితర అంతర్జాతీయ సమావేశమయినను ఒహిరంగముగ గుర్తించి దాని నాచరణలోనికి తెచ్చుచో ప్రపంచమున గల అశాంతి త్వరలో నిర్మూలమగును. ప్రస్తుతపు అశాంతియంతయు, ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును తిన్నగగుర్తించక బోవుటచే గలుగుచున్నది. పరాధీన దేశముల వ్యవహారమును పరిష్కరింపక, గాలిలో మేడలట్టుటవలన అంతర్జాతీయ సమావేశములు ఫలప్రదములు గాకయున్నవి. ఇతరములగు ఏర్పాటుల నన్నింటిని సూచించినను లాభముండదు. ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు స్వయం నిర్ణయ సిద్ధాంతమును సూచించిరిగాని, దానివిషయమై పట్టుట శ్రద్ధవహింపక బోయిరి. ఈ సిద్ధాంతమును, ఆంగ్ల దేశ మంగీకరించి, తాను ముందుగ నాచరణయందు బెట్టుచో, ప్రపంచమంతకును మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. ప్రపంచ వ్యవహార నిర్ణయమునందప్పటినుండియు ఆగ్రస్థానము పహింప గలుగును.

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ తీర్మానము

బొంబాయిలో గాంధీమహాత్ముని సదనమున కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమావేశమయ్యెను. వీరు గావించిన తీర్మానములు మిగుల సమంజసములుగ నుండెను. బొంబాయి ఆల్లరులనుగూర్చి, ఈకమిటీవారు విచారమును సూచించిరి. కాని, ఇట్టిసంఘటనలు దేశము గవ్యస్థానము జేరకుండ నిరోధింపవని తేటపరచుచు, సంపూర్ణముగ అహింసావాతావరణము స్వరాజ్యసిద్ధికి ముఖ్యమని ప్రతిపాదించిరి దేశము జాగరూకతతో బ్రవర్తించవలసిన యువ సరమున్నను, ప్రభుత్వ సహాయములేకుండ బొంబాయిలో సహకారవాదులును నిరాకరణవాదులును శాంతిని స్థాపింపగలిగినందులకు, వర్కింగుకమిటీవారు తమ సంతృప్తిని, కనుపరచి, వారినభినందించిరి, చచ్చికముగ భారతజాతి శాంతిని ఈతరుసస్థాపింపగలుగుట, దేశమున గలిగిన సత్వరాభివృద్ధికి నిదర్శనమని తేటపరచిరి. బొంబాయిసంఘటనల మూలమున, జాతీయనిర్మాణమున గల లోపమును కాంగ్రెసుప్రచారకులు గ్రహించిరి. దార్జిల సభ్యమున కవకాశ మేమాత్రము లేకుండ నికముందే ర్పాటుల గావించవలెనని హెచ్చరించిరి. శాంతి వాతావరణమును రాష్ట్రములందు ముందుగ నలకొల్పకుండ కాసనాతిక్రమణమును ప్రజాసామాన్యము ప్రారంభింపగూడదని, కమిటీవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

చున్నారు. దేశమంతయు శాంతిముగనుండ, ఏమూలనో ఆల్లరులు జరుగుటవలన అహింసాద్యమము విధలమయ్యెనని ఎంచగూడదు. ఇట్టిలోపములను నివారించుటకు, దేశము అత్యంతమగు పూనికతో నికముందు పనిజేసి, ఉద్యమమును సార్థకపరచుట భావ్యము. గాంధీమహాత్ముడు తన కడవటిలేఖలో హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును, క్రైస్తవులకును, పార్సీలకును, యూదులకును హృదయ సంయోగము గలుగవలెనని హెచ్చరించెను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య గుడిరిన సఖ్యము, ఇతరసంఘములమధ్యగూడ గుదురునటుల ప్రయత్నించుట ముఖ్యము. మహాత్ముడు సూచించినటుల, సహాయనిరాకరణమును, అహింసయు, శత్రువులను మిత్రుల గావించుటకు ముఖ్య సాధనములు. ప్రస్తుతసమయమున, భారతీయులలో నన్ని సంఘములలోదృఢమగునైకమత్యము క్రబలుననియు, దార్జిల సభ్యము దేశమున పొడసూపుట కవకాశము పూర్తిగ దొరికిపోవుననియు, తిన్నూలమున స్వరాజ్యసిద్ధి వెంటనే గలుగుననియు, విశ్వ సింహవచ్చును.

ఆఫ్ఘనిస్తానము

ఆఫ్ఘనిస్తానముతో సంధిజేసికొనుటకు డాబ్బురాయభారము కాబూలునకు వెడలి చాల కాలమయ్యెను. ఇంతవరకును, వీరెంతవరకు వ్యవహారము నడిపిరో తెలియకబోయెను. అందునుగూర్చి వార్తలే లేవయ్యెను. నేటికిందుకు సంబంధించిన వర్తమానము దెలిసినది. కాబూలు నగరమున ఈనెల 22 తేదిన ఆఫ్ఘనిస్తానమునకును ఇంగ్లండునకును సంధిగడిచి, దానిని ఇరుపక్షములవారును అంగీకరించి సంతకముబెట్టిరి. డాబ్బురాయభారము హిందూదేశమునకు తిరిగివచ్చును. ఈ సంధియందు పదునాల్గు నిబంధనలు గలవు. ఆంగ్ల దేశము, ఆఫ్ఘనిస్తానపు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుచున్నది. ఒకరాజ్యపు ప్రతినిధులింకొక రాజ్యమునందుండుట కేర్పాటులు జేయబడెను. ఉభయదేశముల అంతరంగిక, బహిరంగ స్వాతంత్ర్యము నొందారు లంగీకరించిరి. సర్ హెన్రీ డాబ్బురాయ టిట్లీ సంధిని సమకూర్చినందులకు రీషింగు ప్రభువుగారు వారి నభినందించిరి. చక్రవర్తిగారు డాబ్బురాయకి బిరుదమునిచ్చి సన్మానించిరి. ఈసమయమున, ఏజాతులమధ్యసయినను పోరాట మంతరించి, సంధిగడిచిన మిగుల సంతసింపవచ్చును. ఆంగ్ల దేశమును ఆఫ్ఘనిస్తానమును సఖ్యముతో మెలగుట వాంఛనీయము. ఇప్పుడు జరిగిన సంధివలన, ఆఫ్ఘనిస్తాన దంకయాత్రాభయము తొలగిపోయెనని దలపవచ్చును. ఇక మీద సరిహద్దు పోరాటములకును అవకాశముండగూడదు. ఇట్టిస్థితిలో, హిందూదేశ సైనికవ్యయము తగ్గించుట యవసరము. హిందూదేశముకు కుత్తరదిశయందుగల ఉప్రదవము తొలగిపోయినచో, దేశమున నింతటి సైన్యమును నిలిపియుంచవలసిన నగత్యముండదు. ఆఫ్ఘనిస్తానపు సంధివలన, హిందూదేశ సైనిక వ్యయభారము తగ్గునో లేదో చూడవలసియున్నది.

గాంధీమహాత్ముని సేవ

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయిలో జేయగలిగిన సేవ మిగుల ప్రశంసార్హము. తన సంకల్పబలముచే బొంబాయియందు అతిత్వరతముగ శాంతిని నలకొల్పగలిగెను. మిలిటరీ వారును, పోలీసువారును, తదితరులును నిర్వహింప జాలని కార్యమును, మహాత్ముడు తన ఆత్మబలము మూలమున నిర్వహింప గలిగెను. ఆంగ్లో హైందవ

పత్రికయైనను, కరాచీ డెయిలీ గజెట్టుపత్రిక, మహాత్ముని సేవనెంతయు గొనియాడెను. గాంధీమహాత్ముడు గనుబటచిన పనిత్ర హృదయమునకు దోడుగ, తాముగూడ తమదోసమును గ్రహించి పాటుబడ వలయుననియు, గాంధీమహాత్ముడును వేల్పు యువరాజుగారును భారత జాత్యైక్యతకు కారకులై యియు, ఈ పత్రిక వ్రాసెను. ఇట్టిస్థితిలో లండను డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు మొదలగు పత్రికలు దెలిపెడి యహంభావ పూరితమును, అజ్ఞాన జన్మముగ భిషాయములను సరకు గొననవిసరములేదు. అత్యంత సందిగ్ధసమయ మేతెంచినపుడు హిందూదేశమున క్రజలలో బెరిగిన అశాంతిని ధర్మకవాహినున నడిపించిన గాంధీమహాత్ముని సేవను, భావిప్రపంచము త్వరలో గుర్తించక మానదు.

స్థానిక వార్తలు

స్వరాజ్యమంత్రము: — సేకాయగ్రామ కాంగ్రెసు కమిటీ సెక్రటరీయగు యెనమండ్ర కృష్ణరావుగారిచే కచింకబడి గుంటూరుజిల్లా తెనాలిలోని శీతానిలాస ముద్రాక్షరశాల యందు ముద్రింపబడిన, 'స్వరాజ్య మంత్రము' అను చిన్ని పోత్రమును ప్రభుత్వమువాడు స్వాధీనపరచినది. అందుకు సంబంధించిన ప్రతికాతమును ప్రభుత్వమువారికి పంపవలయును.

'స్వరాజ్యగీతామృతము': — బాలకవి వడ్డాది సీతారామాజనేయులు, భూడిపెట్టి కాకత్యవాధాశ్రమిగారలు విశాఖపట్న వాస్తవ్యులు వ్రాసిన గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రివి, యె. ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడిన 'స్వరాజ్య గీతామృతము' అను తెలుగు పోత్రమును ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిరి. అందుకు సంబంధించిన ప్రతికాతమును ప్రభుత్వము వారికి పంపవలయును.

మోక్షోర్ధ్వ: — పిన్నటిదనము ఆనమూర్ దర్శియు. జి. యస్. స్వల్పగారు కే. సి. మోక్షోర్ధ్వ శిష్యుడైనానను సలకరించిరి. వీరు 11 గంటలకు జప్తిను ఆధ్వర్యగారిలో బరికనలు వైను అప్పీక్షను పరిష్కరించుటకు ఫస్టుఅప్పీల్స్ టెంచులో స్థానమలంకరించిరి. జడ్జిలు స్థానాధిష్టులైన పిదప పక్షలేతకత్తన అద్యక్షులు జనరలు సి. పి. రామస్వామి అయ్యరగారును, బారిస్టరరక్షన కే. సి. ఆదమగారును స్వాగతమిచ్చిరి. పోపుజప్తి గారు అందులకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చి పని ప్రారంభించిరి.

మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయము: — బాకమాన్ గారును, మేరిమాదాసు రెడ్డి సామి గారును, మహమ్మదు బజుబల్లాసాహెబు బహదూరు భానుబహదూరుగారును, నివాసు బహదూరు, రఘుపతి వెంకటరత్నంనాయుడుగారును, విల్లియం హెన్రీజేమ్సుగారును, రావుబహదూరు కే. రామనివాసరావును రావుసాహెబు సకోబ్బై కృష్ణసామి అయ్యరగారును చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయసభ్యులగు నియమింపబడిరి.

శ్రీమత్ వాల్మీకిరామాయణము: — బ్రహ్మశ్రీ మాంగుడి-విదంబరభాగవతుల వారిచే శ్రీమత్ రామాయణము 25 సర్గాలక్షేపములుగా, మదరాసు, గోవిందప్పరాయణపీఠి నెం 48 యందుండు, మ-రా-శ్రీ, ఆశ్వాస తెట్టిగాక క్రమము జరిపించుటకు నిశ్చయించియున్నామగాన రెండవకథ ఈ 1921 సం॥ నవంబరు మాసము 26వ 4-30 ఘంట శ్రీరామజనమన్ను 27 వ గేడి 2డివారం 4 ఘంటలకు విశ్వవిద్యాలయగసంఘము మను చరిత్రములు జరుపబడును.

కలకత్తానగర రక్షకసంఘము. కలకత్తా, నవంబరు 28: — రాయల్ ఎక్స్ కేజీభవనమునందు హైంకవ, విరోపియను సంఘముల ప్రతినిధులు ఒకసభ చేసి, కలకత్తానగరరక్షకసంఘమును ఏర్పాటుచేయుననియు, ఈసంఘమునందు రాజభక్తిగల అన్నివర్గములవారిని జేర్చుకొనవచ్చుననియు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారికి గతి

మహాత్ముని అభిప్రాయములు

(యుగయుగిందేయ)

నా చాందల్యము

ఒకవిశేషమున నన్నివిధముగ ప్రస్థించుచున్నాడు:-
“ఇదిదీనివలన జాలూలు (దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నొకతెగవారు) తమ స్వాతంత్ర్యమున సహకరించిన అంగ్లేయులవై స్వాతంత్ర్య సంపాదన కోరిక తరుగబడినప్పుడు వారి నణచుటలూ మీరాంగ్లేయులకు సహాయమునర్పిరి. విదేశీయుల ప్రభుత్వమునుండి తప్పించుకొన బ్రయత్నించుట తరుగబడుటలూ జేరునా? తేను డి ఆర్మ్య రాజ ద్రోహియా! జార్జి వాషింగ్టన్ రాజద్రోహియా! డివెలకా రాజద్రోహియా! జాలూలు దౌర్జన్యమునకు గడంగిన మీరన వచ్చును. అయితే, వారి ఆదర్శము చెడ్డదా లేక వారన లంఘించినవారము చెడ్డదా? వారనలంఘించిన మార్గము మంచిది కాకపోవచ్చును. గాని వారి యాదర్శము మంచిదే. ఈ సం దేశ నా మనసు మీరు పరిష్కరిం పవలెను. తమ్ము నెదుర్కొనిన ప్రపంచమంతటితోడ ధీరవరులగు జర్మనులను ఆస్త్రియనులను యుద్ధ మొనర్పిరి. వారివైకి మీ రీదేశములూ చాలవైద్యమును తయారుచేసిరి. ఏ రెండు దేశములకుగాని యుద్ధము లేటప్పించినపుడు ఏవత్తుములైనను జోకర్లము పుచ్చుకొనుటకు ముందు రెండుపక్షములవారు చెప్పిన నియమ విని తరువాత నేదోయోకపక్షమున జేరవలెను. గతమునా సంగ్రామసందర్భమున మీ రిట్టిపక్షములవాదమును వినలేదు. నిష్కపములనియు నిజము బలుకువానినియు జేరొందని బ్రిటిషు వారు చెప్పినదిమాత్రమే మీరుదెలియును. మీరు ప్రభుత్వమునుండియు అహింసా, సత్యాగ్రహభంగములనే బోధించుచుండిరి. అట్టి సమయమున యుక్తాయుక్తము లెరుగని కార్యమునందు ఒక పక్షమున జేరుటకును అందువలన సామ్రాజ్యవైకల్యము నభివృద్ధి చేసికొన గోరుదున్న వారలకు సహాయము జేయుటకును మీరెందు లకు ప్రజల ప్రార్థనాహింపిరి. అంగ్ల అధికారకర్తమునందు నమ్మకముగలదని మీరు చెప్పవచ్చును. తమవాదనములకెల్ల వ్యతిరేకముగ మెలగు విదేశీయుల నెవరైన నమ్మగలరా? అందుముఖ్యముగ మీరంకితములు అట్లు నమ్మియుండురని లోచదు. ఈరెండవ చిహ్నసమన్వయ మీరు పరిష్కరింపవలెను.

ఇంకొక విషయమును గూర్చి గూడ నడుగ దలచితిని. మీరు దౌర్జన్యరాహిత్యమును బోధించెదరు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల యందు మనము దౌర్జన్యరాహిత్యముననే యుండవలెను. కాని మనకు స్వరాజ్యము వచ్చిన తరువాత నితరదేశములు మనదేశమునైకి దండెత్తిరచ్చి పుడుగూడ మనము ఆయుధములను వీడియో యుండవలెనా? మనదేశపు సమీపమున నెగుమతి జేయుట మానినతరువాతగూడ స్త్రీకులను లైక్లను తంతివార్తలను బహిష్కరింప దలచిరా?”

నాచాందల్యమును గురించిన నేరాజోపదలను విశేషముగ విశుచును, చదువుచును ఉండితిని. ఆనేరాజోపదల నాకొక్కనికి సంబంధించినదేగాన నాకీ ప్రత్యుత్తరమియ్యవలెను. కాని ఈ విశేషమును నేనెప్పుడు అందుకును ఆవశ్యకము లైనదిగాన ప్రత్యుత్తరమియ్యవలెను. ఇది నాకు క్రొత్తవిగావు. కాని వీనికి పరిణామమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చి అట్లు నాకుజ్ఞాపకముచేయు.

సంగ్రామమున నెందులకు సహాయమునర్పితిని?

జాలూల తరుగబడుటనందే గాక యంతకుముందు మోయ రుయ్యధ్యమగూడ నే నింగ్లీషువారికి సహాయమునర్పితిని. గత మహాసంగ్రామమునకు భారతదేశమునందు వైసికులనే గాక 1914 సం॥రం లండనునందు వైద్యసహాయ పటాలమును గూడ జేర్చితిని. అందువలన నేను పాపమునర్పినయెడల నాపాపములపరి విధి సంపూర్ణమయెను. సమయము వచ్చిపుడెల్ల నేనీప్రభుత్వమునకు సహాయమునర్పితిని. ఆసమయములలో నే నాల్గసామ్రాజ్య పాపదనని దలచితిని అట్టి పాపనిధర్మమేమి? అహింస యందు సంపూర్ణ నమ్మకమున్న నాధర్మ మేమి? ఆమ రెండు విషయములే నా కప్పుడు స్ఫురించెడివి.

నేను ఈ ప్రభుత్వములోని పాపదన నని దలచుట తప్పని నా కిప్పుడు తెలిసికొనితిని. కాని అన్యాయములలోను జేక మన్నికపక్షములను పొందుచున్నాను; స్వాతంత్ర్యమున కభివృద్ధి చెందుచుండెను నిష్కపముగ దలచితిని. ప్రభావ్యప్రయత్నము ఈ ప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ చెడ్డదిగాదని యెంచితిని. అంగ్లేయరాజకారులన్ని లోపములన్నను నిష్కపముగ ప్రవర్తించుచుండెదనని యెంచితిని. ఈ యభిప్రాయములు మనమునంది

కొని అంగ్ల పౌరుడెట్లు ప్రవర్తించునో యట్లు ప్రవర్తించితిని. నేనప్పుడు స్వతంత్రముగ కార్యమునకు గడంగవలసినంత ప్రమాణుడనుగాను, విచేకవంతుడుగను నుండలేదు. న్యాయాధికారివట్లు నిష్పాక్షికముగ విచారింపవలెనో అట్లు మంత్రిత్రవర్గము వారునిశ్చయించిన దాని యెడల సత్యాగ్రహభంగవృత్తితో మెలగవలసిన యావశ్యకత నాకప్పుడు లేకపోయెను. జాలూల తరుగబడుట సమయమునను, బోయరు యుద్ధమునను, గతమహాసంగ్రామమునను మంత్రిత్రవర్గమువారు ద్వేషములతో వర్తించుచున్నారని యెంచ లేదు. అంగ్లేయులు మానవసామాన్యమునకంటె అధము లని ఇది వరకునే నెంచలేదు. ఇకముందు గూడ నట్లు భావింపబోను. ఇతిరవాతులవలె వారుగూడ సద్భావముతోనుండగలరు గొప్ప కార్యము లొనర్చగలరు. చెడుకార్యములనుగూడ నొనర్చునరు ధులు. ఆవసరమైనపుడెల్ల సామ్రాజ్యపాపని భావముతో నేను ప్రభుత్వమునకు సహాయమునర్పితిని. స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు ప్రతివారును ఇట్టిభావముతో ప్రవర్తించవలెనని కోరుచున్నాను. స్వరాజ్యమునందు ప్రభుత్వము వారు చేసినతీర్మానములలో నెల్ల ప్రతివ్యక్తియు న్యాయాన్యాయములను నిర్ణయించి తనయిష్టమువచ్చిట్లు ప్రవర్తించినయెడల నాకు జాలకష్టముగనుండును నేను జాతీయప్రతినిధుల తీర్మానముప్రకారము ప్రవర్తించెదను అట్టిజాతీయప్రతినిధులను మాత్రము సరియగు వారి ననుసరించును ఇంకొకవిధముగా ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వ మొక్కదినమైనను సాధ్యముగాదు.

పరిస్థితులన్నియు నాకప్పుడు మారినవి. నాకప్పుడు తెరువబడినవి తలచుచుంటిని. ప్రస్తుతప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ పనికి మారినదని తలచుచుంటిని. దీనినంత మొందించుటకుగాని మార్పులు గలిగించుటకుగాని ప్రత్యేకప్రభావములను మనసరము. ఈ ప్రభుత్వమునందు స్వాభివృద్ధి కనుగుమార్గ మేమియులేదు. అనేకానేకాంగ్లేయాధికారులు నిష్కపభావములు గలిగియుండిరను నావచ్చుకమువలన నాకుపయోగము గానించుటలేదు. నావలెనే వారును భ్రాంతియందుండిరి నేను నమ్ముచుంటిని. అందుచే నీ సామ్రాజ్యము వాదియనియు నేనందొక పాపదన ననియు ననుకొనిఅందువలన నుద్బొంకుచుండుటలేదు. అంతియకాదు. నేను పంచముదననియుసామ్రాజ్యమును తాకుటకు నాకర్హత లేదనియు తెలిసికొంటిని. పంచములు తమ్ము నమ్మకములగ పరిగణించిన హిందువులములో మార్పు నొనర్చుటకును అవసరమైననాశన మొనర్చవలెననియు ప్రార్థించుట ఎట్లు న్యాయమో అట్లే నేనును ఈప్రభుత్వమును, మార్పుటకును లేకపోయినయెడల నాశన మొనర్చుటకును ప్రార్థించవలెను.

అహింసను గురించిన రెండవప్రశ్న గూడమైనది. నామతమునందలి అహింసాసిద్ధాంత ప్రకారము నేను ప్రవేశించిన ప్రతికార్యము నుండియు సంబంధము వదలికొనవలసివచ్చుచున్నది. ఏదైన అన్యాయ కార్యము జరుగుచుండ జూచి ఏమియు జేయకుండనుండుటకు నా ఆత్మ యొప్పుకొనుటలేదు. నేను బలహీనుడను. జరుగుచున్న ప్రతియన్యాయమును నేను సరిజేయజాలను. నేను జూచుచున్న అన్యాయములతో నాకు సంబంధములేదని యనుకొనజాలను. నాయందున్న ఆత్మకృత్తి లోకవైపునకు లాగుచున్నది. మాంస యుక్తమైన దేహము నేనొకవైపునకు లాగుచున్నది. ఈరెంటికిని అతీతముగ స్వతంత్రముగ నుండవచ్చును. కాని యట్టిస్థితి అలస్యముగను కష్టదశల గడచినతరువాతను వచ్చును. కర్మవోర్షుటకు తరస్కరించుటవలన నాకట్టినిముక్తి లభింపదు. అప్పుడప్పుడు సరియగు కర్మ ల నొనర్చి నే నామిముక్తిని సంపాదింపవలెను. ఈరెండవశక్తులను మధ్యనున్న పోరాటమువలనను నేనామ న నేకకష్టములపెట్టిన తనయంతశ్చక్తి విముక్తికొందును.

మరియొకవిషయము

నేను సామాన్యపౌరుడను. నేను ఇతరులకంటె నెక్కువ తెలివిగలవాడనుగాను. నేను అహింసాసిద్ధాంతమును నమ్మెదను ఇతరు లందరును ఈసిద్ధాంతమును నమ్మరు. కాని ప్రభుత్వమునకు సహాయమునర్పిటకు నిరాకరించెదరు. కోపమువలనను ద్వేషము వలనను వారట్లు చేయుచుండిరి. వాటిలో నిదియొకలోపము. వారిలో నేనొకడను గాన వారిని నిజమార్గమునందు బ్రేక్షవలసిన విధి నాకుగలదు. అందుచే వారు చేయవలసినవిని వారికి నిజేదించితిని. అహింసాశూక్రము వారికి విశదపరచితిని. వారిప్రము వచ్చినమార్గము నవలంబించుటకు వారిని వశపరచితిని. అహింసా సిద్ధాంతము ననుసరించి నే నొనర్చిన పనులకు విచారింపను. స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత గూడ, ఆయుధములను ధరించి దేశమునకై పోరాడువారి నట్లు చేయవల దని చెప్పటకు సంభవించును.

ముందుమాట యేమి?

ఇకరెండవ ప్రశ్నకు వచ్చెదను. నే ననుకొనిన స్వరాజ్యమునందు ఆయుధములు ధరింప నవసర ము లేదు. ప్రస్తుత ప్రయత్నములవలన నే ననుకొనినట్టి స్వరాజ్యమే వచ్చునని నే ననుకొనుటలేదు. ప్రస్తుతప్రయత్నము వెంటనే యట్టిస్వరాజ్య ముపొందుట కుద్దేశంపడలేదు. ఇది మొదటికారణము. అట్టిస్థితి నిపొందుటకు సరియైనమార్గమును దేశమునకు నిర్ణయించగల సామర్థ్యము నాకుగలదని నేననుకొనుటలేదు. నాకింకను మానవసిద్ధి ములదు రాగ కోపములను లోపములను పోలేదు. అందుచేనట్టి కార్యమునిర్వహింపజాలను. అందుకుకత్తిగూడలేదు. నేను నాలోపముల దాటుటకు ఆవసరతము ప్రయత్నించుచుంటిని. నా ఇంద్రియముల వశపరచుకొనగల శక్తి నాకు గలిగినదని నమ్ముచుంటిని. నే నింకను పాపము లొనర్చుకుండు స్థితికి రాలేదు. అనగా నా యింద్రియములు నావై నధికార మింకను వహించుచున్నవి. ప్రతివ్యక్తియు పాపరహితముగ నుండగల మహాస్థితిని పొందగలడు. ఆస్థితియందంత డెల్లప్పుడును భగవంతుని సాన్నిధ్యమున నుండును. మరేమియు నక్కడనుండదు. ఆస్థితి ఇంకను చాలమారమున నున్నది. అందుచే దేశమునకు సంపూర్ణదౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంత మాచరణములోనికి బ్రేక్షుటకు మార్గము ప్రస్తుతము జూపింపజాలను.

రెళ్ళు, తంతివార్తలు.

ఇప్పుడు నేను చర్చించిన యంశము యెదుట నీపక్ష చాలస్వల్పము. వీనిని నేను ఉపయోగింపకుండ నుండుటలేదు. వీనియపయోగముల నిరసంపదలసిదని ప్రశంస గోరుటలేదు. స్వరాజ్యమునందు గూడ నవి యుపయోగింపబడునని దలచెను. కాని వీనిలో నే మనయభివృద్ధిగలదనియు, ఇవియే మనభాతికాభివృద్ధి కవసరము లనియు మాత్రము స్వరాజ్యమునందు ప్రజలెంచరని దలచెదను. వీనిని చాలతక్కువగా నుపయోగింపవలెనని గోరెదను. భారతదేశములోని 750 వేల గ్రామములకును రైల్వెను తంతివార్తలయములను నిర్మింప కోరగూడదు. మనను బానిసలుగా నుంచుటకుగాను ఈ ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ అవునరముగాని స్వరాజ్యమువచ్చిన తరువాత. నవి అంతగా నవసరములేదని ప్రజలే తెలిసికొందురు. అభివృద్ధియనునది కుంటి స్త్రీనంటిది. అది గెంతుచు మాత్రమే నడవగలదు. దానిని తంతి మూలమునను రైలు మూలమునను నీవుబంపజాలవు.

క్రొత్తవకీలు:—ఈరోజున నూతనప్రధాన న్యాయాధిపులును, న్యాయమూర్తి అడ్డర్గుగారును మైలవరపు జానకి రామయ్యగారిని హైకోర్టు వకీలుగా జేర్చుకొనిరి.

శ్రీలక్ష్మి నియోజితరాధికారమును ఇప్పించవలయు నను తీర్మానము బీహారు, బిరిస్సా రాష్ట్రముల కాసనసభలో ఓడిపోయినది.

మలబారుఖై దీల ఘోరము

(ప్రభుత్వప్రకటనము)

నవంబరు 23 వ తేదీని ప్రభుత్వమువా రీకొంది ప్రకటనమును గావించిరి:—

ఇంకను ప్రభుత్వమువారికి తో సినసంగతులబట్టి చూడ, మామిశాఖయిదీలను మామూలుగా యిదివరలో నిట్టి యవంతరము లేమియును రాకుండ ఖయిదీలను దీసికొని పోవుసామాను బండిలో తీసికొని పోబడిరి. వారి చావువిషయమై విచారణలో నున్నది. తీసిరాడక వచ్చిరని మొదలూహించినదానికి కొన్ని కారణములచే అసమానము గల్గుచున్నది. ఆ ఖయిదీలు చచ్చుటకు కారణమేమో పూర్తిగ గనుగొనుటకు ప్రభుత్వమువారు సర్జను జనరలుగారి అక్కడకు వెళ్లవలసిగిగా నాజూపించిరి.

హర్రాలు:—అనంతపురం, పుయ్యూరు, అద్దంకి, గ్రామములలో 17 తేదీని హర్రాలు గావించబడెను.

శ్రీమైలవరం బాలభారతసమాజమువారు బెజనాడనందు 26-11-21 తేదీన

శ్రీనివారమునాడు రాత్రి

సావిత్రి నాటకము

ప్రదర్శించురు.

రెళ్ళువివరం:— పురుషులకు రూ 2, 1-8-0, 0-8-0, 0-4-0. స్త్రీలకు రూ 0-8-0, 0-4-0.

కె. పట్టాభి రామయ్య, మేనేజరు.

విదేశ వార్తలు

విదేశ వార్తలు
అంగ్ల ప్రభుత్వము

అంగ్ల ప్రభుత్వము తిరిగి వారముగోజులకింద నల్లరులు ప్రారంభమాయెను. సీపాలతో కొట్టుకొనుచుండిరి. తుపాకుల ప్రేల్చుచుచుండిరి. వైద్యములు వచ్చి తుపాకులు కాల్చిరి. ఎవ్వరును మృతినొందలేదు. పోలీసువారు మెషీను ఫిరంగుల నుపయోగించిరి. ఎవ్ జేమ్సు క్రెయిగు గారు లాయకు జాగ్జి గారితో గుంభాపించెదరను వార్త వచ్చుటవలన విరివిగా సందర్శనలు జరిగిన అప్పుడొకచో మా గను, సుధి కుదురవలెనని అట్లన్నది, సికాఫీసులు ఇద్దరును కొంత త్యాగము జూపవలయును. 21 వ తేదీన తిరిగి అల్లరులు ప్రారంభమాయెను. చాల మందికి దెబ్బలు తగిలెను. ఒకరు మరణించిరి. రివాల్యూరులు పోయిరిగానుచుటవలన నొకరు మరణించిరి. పదిమందికి దెబ్బలు తగిలెను.

అంగ్ల ప్రభుత్వము

అట్లన్నవారి యభిప్రాయములను బలపరుచుటగాను అందఱులనిశ్చయమునందు నేనునతో కాన్సిల్టానునతో సంఘమువారికొకసభ నేర్పాటుజేసిరి. ఆఫీసులు ప్రభుత్వ అధ్యక్షత వహించెను. ప్రభుత్వము కూసిదారుల (సికాఫీసులు)తో రాయబారములకు గడంగినందులకు తమయనమృతిని దెలుపుచు తీర్మాన మొనర్చుటయెను.

జైనరు పెస్కాటుడిని యునియన్ ట్రస్టు సభ్యుడు, అట్లన్న నాయకు ఇప్పుడోరేక ముందో ఈయనాయమును సరిజేయుటకు ప్రయత్నింపవలసివచ్చుననియు, అందుచే నిష్పక్షే అందులకు ప్రయత్నించి కూసిదార్లగు సికాఫీసులను వారిమంత్రులగు బోర్నివిక్టులను సరళమునకు బంబవలెనని యుపన్యసించిరి.

మేరీ యువరాణి.

జార్జి చక్రవర్తిగారి కుమార్తెయగు మేరీయవరాణిని ఎరల్ హెర్ ఫ్రెడ్రిక్ గారి కుమారుడగు వైకాంటు లాస్లెస్ గారికిచ్చి వివాహము జేయుటకు నిశ్చయింపబడినది.

అయుధనియమసభ

అయుధ ప్రాచ్య దేశ సమస్యలు

హ్యూగారు గతవారమునందు జరిగిన అయుధనియమ సభాచర్యను గూర్చియాడిరి. అయుధ ప్రాచ్య దేశ సమస్యలు గూడ కొంతవరకు చర్చింపబడినవి. తరువాత సభవారు భూవైద్యనియమమునుగూర్చి చర్చకు గడంగిరి.

బ్రియండుగారు

బ్రియండుగారు ప్రాన్సులోపున నిట్లు మాట్లాడిరి:— ప్రాన్సు దేశము కాంతివారానమున కత్యాచరణతో నెదురు జూచుచున్నది. జర్మనీవంటి శత్రుదేశము ఎదుట నుండగా ప్రాన్సు దేశము వైద్యములు తొలగించివేయ జాలదు. జర్మను ఛాన్సలరుగారగు డాక్టరు వర్తగారు నిష్కపటముగ కాంతి కొరకు ప్రయత్నించుచుండిరి. జర్మను ప్రజలు గూడ కాంతి కొరకే ప్రయత్నించుచుండిరి. కాంటు ల్యూడెవిరాఫ్ గారి నై న్యాభివృద్ధిపక్షమువారు తమ బోధలను మానంతరకరును మేము చాల జాగ్రూకతతో నుండవలెను. జర్మనులు కొద్దివారములలో అరువది, దెబ్బదిలక్షల వైద్యమును ప్రాన్సుదేశము గలరు. అయుధనియమములతో తృప్తులమై యుండరాదు. కాంతిని నెలకొల్పవలెను. జర్మను తిదివరకు నెలకొలియునచేత ప్రియండుగారు నొకప్పుడైన సంగతి జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. యూరప్ నందు స్థాయి లేదు. రష్య దేశము పోలెండు నెదుర్కొన జూచుచున్నది. వైనిక కాలమున ఫ్రెంచి వారు సగమువరకు తగ్గించుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. ఈ విధానము వైద్యమును సగమువరకు తగ్గించుటతో సమానము.

బాల్బరుగారు.

అంగ్ల దేశపక్షమున బాల్బరుగారిట్లు చెప్పిరి:— బ్రియండు గారి యాపవాదమువలన ప్రాన్సు దేశము కాంతి కొరకై నెదురు జూచుచున్నదో తెల్లమైనది. ఇందులకు ప్రతివారును సానుభూతి జూపవలెను. భూవైద్యమును వెంటనే తగ్గించు విధానమును ఆయుధ వ్యాసము నూచించుటలేదు. ప్రాన్సువారి కేది యేకామతముగ గాన్పించుచున్నదో దానిని తోడనే అంగ్ల దేశ మంతివరకును పోరాడెను. ఈ అపాయమునం దాంగ్ల దేశమున కింకను నష్టము గలదు. ప్రాన్సు లొంటరిక వదలి పెట్టగూడదు. ప్రపంచకాంతి కొరకైనను ఆస్త్రియా జర్మనులు ప్రాన్సు నాక్రమింపదలచినయెడల ప్రాన్సునకు సహాయ మొనర్చవలెను.

అట్లన్నవారి

జపాను ప్రతినిధియగు నడ్విగ్గ్ కాటో గారు జపానుదేశమున స్వరక్షణ కవచమైన వైద్యముకంటె నెక్కువలేదని చెప్పిరి.

సీనియరు స్టాంజరుగారు

ఇటలీ ప్రతినిధి యగు సీనియరు స్టాంజరుగారు ఇటలీ వారికి రెండులక్షల వైద్యము కావలెననియు ప్రభుత్వమువారు దానినిగూడ దగ్గించుచుండి రనియు నుడివరి.

హ్యూగారు

సంయుక్త రాష్ట్రమువారు ప్రాన్సునొకటిని సరిగ్ గ్రహించి రనియు, న్యాయమును, స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుకొనువారలు ఒంటరిగా వదలివేయబడదనియు హ్యూగారు నుడివరి. భూవైద్యనియమసమస్య విడు చెదరాజ్యములవారి సభకు వదిలివేయబడెను.

అంగ్ల వైద్యమును తగ్గించుట

వాషింగ్టనుసభలో భూవైద్యమును తగ్గించుట విషయములో బ్రిటిషువారిట్లు చెప్పిరి. 1921-22 సంవత్సరమున అంగ్ల సామ్రాజ్యమున 41500 వైద్యులు లుండిరి. అందు అంగ్ల దేశపు వైద్యము 201000 వుండియు, అధినిదేశ, స్వదేశ సంస్థానములలో 84000 వైద్యమును భారత దేశమునందు అంగ్ల వైద్యము 75000 లును, 55000 యుద్ధమునందు తుతగాత్రులను, తిరిగి పంపివేయ నుద్దేశింపబడినవారలను గలరు.

ఫ్రెంచి వారి యభిప్రాయము

ఫ్రెంచి యుద్ధాంగ ముగిరి గాస్టానుబర్గం రుష్యసేనలయ అయుధనియమమునకును వారంగీకరించెదరని నుడివెను. జర్మనీ వారు పూర్వముగ వైద్యమును తొలగించివేయవలెను. జర్మనీవారు సంధివరకులను సరిగ్ నవలలో పెట్టుచుండుట లేదను వార్త వచ్చుచున్నట్లు నుడివరి.

వై నావిమయమై చర్చ

వై నావారి స్వాతంత్ర్యక్షణకొరకు ఆదేశమునకుగల ఇబ్బందిలను దొలగించుటకును బెర్లియమువారు సానుభూతితో నుండి రని బెర్గ్ డిస్కార్టియరుగారు నుడివరి. అందరకును ఆదేశము ములో సమానముగా న్యాయము గలుగజేయునీతికి వచ్చినయెడల ప్రస్తుత మాదేశముగానివివిధ దేశములవారు తమతమ ప్రత్యేక హక్కులను వదలుకొనవలెననికూడ నుడివరి.

బాల్బరుగారు

వై నాదేశము తనవ్యవహారములను దానే పరిష్కరించుటకు వదిలివేయవలె ననియు నుడివరి.

ఇటలీ పక్షమున రుస్కాంజరుగారు వై నాయొక్క స్వాతంత్ర్య రక్షణ కొరకును, దేశముయొక్క ఆభివృద్ధి కొరకును అవసరములగు ప్రయత్నము లొనర్చుకొనవలెనని చెప్పెను. వై నాతోడి వ్యాపారములోని దేశముల జాతీని సమాన హక్కు లుండవలె ననియు జెప్పిరి.

ప్రాన్సువారు వై నావారు కోరికవారికి సమర్థించెదరు. వై నావారి సమర్థమున విభులముగ చర్చింపవలెనని నూచించిరి.

పోర్చుగీసువారిండు దేశముల ప్రతిభులుగూడ నట్టిభావములనే దెల్పిరి.

సభ 21 వ తేదీన తిరిగి సమావేశమాయెను.

వై నావారి యుద్దేశములు.

అయుధ ప్రాచ్య దేశ సమస్య విచారణ సంఘమువారు వై నావారి స్వదేశ పరిపాలనా హక్కులకు అనుకూలముగ తీర్మానించిరి. నెనెటరు నూలుగారితే నుపపాదించబడిన యా తీర్మానమువై మిగిలిన యెనిమిది దేశములవారును సంతకముల నొసర్చిరి.

స్పెయిన్ - మొరాకో.

స్పెయిన్ వారి వైద్యములు మొరాకోలోని రజమేడు అను స్థానమును ముట్టడించి వశపరుచుకొనినది.

భారత దేశములోని అంగ్లేయులు

జాతిభేదములు

భారత దేశమునం దాంగ్ల విద్యార్థుల కొకవిశ్వవిద్యాలయము వసతిగృహము నిర్మింపవలెననియు నందుకు ధనము గావలెననియు నొకవిజ్ఞప్తిని వెల్లువినిచ్చుచు వర్తమానియిండియా సంఘముయెదుట జదివెను. తరువాత వారిట్లు నుడివరి:— భారత దేశమునందు నిద్రనభ్యసించుట నీచమని ఇంకను కొందరు తలచుచున్నారు అంగ్ల దేశమునందును, భారత దేశమునందును విద్యావంతులలో పరస్పరసత్భావములు పెంపొందినగాని భారత దేశమునందలి విద్యార్థుల భాగదళ యపాయములతో కూడి యుండును. ప్రస్తుతము భారత దేశమునందున్న యవరాజుగారు తమ సానుభూతిని వ్యక్తపరుచుచు నిట్టిపాటలకు అంగ్ల దేశము వారిని మరచిపోలేదని తెలియజేయుచుచు గాక, భారతీయులకును అంగ్లేయులకును పరస్పర సమావేశముల సభి

వృద్ధిబరచి ఈ జాతిద్వేషమును తొలగింప ప్రయత్నింపవలెను. ఈపనిని భారత విశ్వవిద్యాలయముల యందున్న అందరు గ్రాడ్యుయే ట్రెక్కువగ కొనసాగింపగలరు.

అసభకు అధ్యక్షులుగానున్న మెస్టరు ప్రభువిట్లు చెప్పెను: భారత దేశమునం దున్న వారియెడల సాంగ్ల దేశమునకు చాలబాధ్యత గలదు. ఈ జాతిద్వేషములు రాజకీయపరిస్థితుల విషయముగ నొనర్చెను. ఇట్టి ద్వేషము సంపూర్ణముగ తొలగిపోవు కాలము రావచ్చును. కాని ఈ అంగ్ల విద్యార్థులకు ఈ ప్రత్యేక వ్యయమును భారత దేశములోని రైతులపై బడవేయగూడదు.

అంగ్ల జపాను సంధి

టైముస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ప్రస్తుత అంగ్ల జపాను సంధిని రద్దుజేయుటవలన అయుధ ప్రాచ్య దేశములను గురించి అందరును ఎక్కువ నడచువనతో మెలగుటకు వీలగును. దీనిమీదనే ఆయుధనియమసభ ముఖ్యముగ వాధారపడి యున్నది. సామ్రాజ్యమునందు చాలమంది సంధియుండుటంత యుక్తము గాదని దలచుచుండిరి. కారణములు చాల గులభ గ్రాహ్యములు. ఈ సందర్భమున వై నావారి స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటయే జపానువారి యుద్దేశ మెనయెడల నాకాంగ్లమీ సంధి లేకుండునో జేయవచ్చును. సంయుక్త రాష్ట్రములవారికి సంబంధమున ప్రత్యేకములను జపానువారి రాకమించుకొనుట వై న సందర్భమున గొనినయెడల, అంగ్లేయులు జపానువారికి వ్యతిరేకముగ నుండకుండ నుండలేరు. అందుచే నీసంధి యనవసరము.

తీర్మానము

హ్యూగారును, బాల్బరుగారును, కాటో గారును సమావేశమైరి. అంగ్ల జపాను ఆమెరికాలవారికి నిర్ణయింపబడిన పెద్ద నాకలసంఖ్యకు అంగ్లేయులు ఆహ్వానించిరి.

మావలాల విశ్వాము

కల్లె కోట నవంబరు 23:—

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

21 వ తేదీన మండేరీ ఏకన్నరస్తామిండి పండికారు వందూరు రస్తావైపు వెల్లిం నైనులకు శత్రువు లేవ్వటను గాన రాలేదు. 98 వ పటాలము మన్నాపుటకు కూర్చువైపు వెల్లి తిరిగివచ్చుచుండగా వారికి తుపాకి దెబ్బలు తగిలెను. అంతట వారు శత్రువులను కాల్చిరి. 9 మంది మావలాల నేల గూతిరి. ఒకరుపాకి, మూడుఖడ్గములు నైనులకు దొరకెను. తమరాచరి పటాలము 16 మంది శత్రునైనులను పట్టెను.

64 మరణములను గురించి విచారణ

పోదనూరు, నవంబరు 24:— నాగపట్టణమందలి రయిలు ఇంజన్ల నూపరింపెండెంటు క్రేటుగారు, తిరుచినాపల్లి ట్రాక్ మాస్ట్రేజిడ వికర్నుగారును, రయిల్వే పథాన వైద్యాధికారియగు రయిలులో విషవాయువును నీల్చుటవలన దుర్మరణము చెందిన మాపిలాల విషయమైయుండు. ప్రభుత్వమువారి తరఫున విచారణ సలుపుటకు నేటిదిన మిచ్చటికి వచ్చిరి.

వంగ దేశపు శాసనసభ.

కలకత్తా, నవంబరు 23:— సమ్మెకట్టు కాలములో సమ్మె కట్టిన కార్మికులు పనులలో జేరరాదని దౌర్జన్యరాహిత్యముగ ఇతరులకు బోధించవచ్చునని కానకమును గావించవలసినదని ఈదినము సమావేశమైన శాసనసభలో కార్మికసభ్యుడు కె. పాదరిగా రుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానముమీద దీర్ఘముగ చర్చ జరిగెను. విరోధియనులు, భారతీయు లనేకులు ప్రతికూలముగా మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వపక్షమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, గౌ. కె. ప్రసాద్ లు చెప్పిరి. అంగ్ల దేశములో 1875-వ చట్టములందు గాని భారత చట్టముల కంటె ఆచట్టముకంటెతరమైంది. ఈ సమస్యనుగురించి భారత ప్రభుత్వమువారును, వంగ ప్రభుత్వమువారును ఆలోచించుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వమువారిలేఖ అందరికిని బంపబడినది. ఏమిచర్చ తీసికొనవలసినది, దీనిగురించి శిక్షాస్పృహని మార్చుకలసిదని తీర్మానింపబడలేదు.

తీర్మాన మింతట ఉపసంహరింపబడెను.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—

ఈసభ యజమాన్యమున మైలాపూరు కపాశేశ్వరస్వామి గుడివద్దనున్న గోపాల నాయగరు వాణియసంగంనూలు హాలులో 26 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రము 5 గంటలకు మంధకోణవాణ్యపులగు బ్రహ్మశ్రీ పంచావళేశాస్త్రియారుగారు విభిషణ తనజాగతి హరికథాకాలక్షేపమును జేసెదరు.

వృత్తాంత లేఖలు

నంద్యాల

మహానంది చాపలగుంటల మానుకోసుట

నవంబరు 22:— కల్లుమలతలమున నంద్యాలకు 9 మైళ్ల దూరమున ప్రసిద్ధమై మహానంది త్రేతము అందలిరమణీయమైన తటాకము పురాణప్రసిద్ధమైనది. అటాకమునకు నదిదూరంబున గవర్నమెంటువారు చాపలగుంటల నేర్పాటుచేయవలెనని సమకట్టియుండిరి. ఆయంద్యమును తెలిసికొన్నదనే నంద్యాలపురము ప్రసిద్ధిగాయకులయిన బ్రహ్మకీ శైవశాస్త్రీశ్వర మహానందయ్య గారు గ్రామగ్రామమునకు పోయి అంతలిపారులకు రాబోవు కష్టములను తెలిపి హిందూ మతావలంబులచే గొప్ప మహాజ్వలను తయారుచేయించి గవర్నమెంటువారికి పంపియుండిరి. కానకనభలో గౌరవనీయులగు కర్నూలు మెంటల్ హిల్స్ ప్రెజ్డెంట్ నేయించి యుండిరి. అందుపై ప్రజాసమితి ననుసరించి సెలంకెడు గౌ. మంత్రి రాబబుకొని రెడ్డిశాయకులగు మహానంది త్రేతమునకు విచ్చేసి యాత్రికులకు మహానందిపరిసరమున నుడువగ్రామవాస్తవ్యులను విచారించి యుండిరి. చాపలపైరైక్తరగారు వారిప్రతినిధిగా పంపి యుండిరి. ఉభయపక్షములవారిని విచారించి గవర్నమెంటు వారు యానెల 16-11-21 తేదీన 2183 వుత్తర్వువేరకు ఆపని త్రేతమున చాపలగుంటల సెలకొల్పు ఉద్యమమును ఆపివేసి తీరవలెనని ఉత్తర్వును సాదరుచేయించిరి.

నూజివీడు.

మా గ్రామములో నివసించు రెండు కల్లుదుకాణములు కలవు. ఇప్పుడు మా దుకాణండా కల్లుదుకాణములు వచ్చిపని మాప్రకారము ప్రతిదినము కల్లుపాకలవద్ద కావలికాయను త్రాగుదు మాన్యుచుండిరి. దుకాణదార్లు కుండలను పది పన్నెండు నుకాయములలో నెట్టుకొని కల్లు అమ్ముచున్నారు. సాల్పు వారును, పోలీసువారును చట్టవిధిని పాటించు లేరు.

ఈపురమునందు వాదాపు వారంకోజులనుండి కల్లుదుకాణములవద్ద పికెటింగు మొదలైతి ఇతరప్రదేశముగానే జరుపబడుచుండెను. ఈనెల 18 వ తేదీన మ-రా-శ్రీ వల్లూరి రామారావు గారు కల్లుదుకాణంధగుండగా కల్లుఅమ్మునాడెను వీరిని నానుగుద్దులువేసి గుడిసెలలోనికి లాగుకొనిపోయి కుండల మీద పడత్రోసెను. వీరు వాటిమీదినుండి దుమికి అవతలకు పోయిరి. అంతట నాదుకాణపుకాపరి కుండల పగులగొట్టుకొని నీవేపులకొట్టి పని వారిని ఒక ప్రదర్శనమునకు కట్టివేసి, పోలీసు వారికి తెలియబట్టెను. వారు వచ్చుట ఆలస్యముకాగా యాతడే రామారావుగారిని స్వేచ్ఛనందు నిప్పుజెప్పెను. సాయంత్రం 4 గంటలకు వీరు విడుదల చేయబడిరి.

తిర్నాత యీ నాలుగుకోజుల నుండి కల్లు అమ్ముకపోవుటచే యింటింటికీ గూడెగూడెమునకు తీసికొనిపోయి అమ్ముచున్నారు. పంచమసోదరులు మాత్రం మాత్రపుకు తీసికొనిరావలసి నొక్కవక్కాణించిరి. ఇట్లు అమ్ముట గవర్నమెంటు చట్టమునకు వ్యతిరేక్తమగునో కాదో పాతకమహాకయతె ఆలోచింపవలయును. వారికానముల వారే ఉల్లంఘించుచుండ మనసేలకూడదు?

మానుమానుముల కిత్త ననుభవించిన కంటేటి రామశోగ య్యగారు 19-వ తేదీ రాత్రి పురప్రవేశంబైరి. మేళతాళములతో వారిని ఊరేగించి గ్రహప్రవేశము చేసిరి.

గుడివాడ

ఈ నెల 17 తారీఖు ప్రదయము వర్తకులందరును యెవరి యుద్ధోపనయన లేకనే తమంతటతాము తమ పనులను కట్టి వెట్టిరి. చిల్లదదుకాణములు, బట్టలకొట్టు హారల అంగళ్లు, పళ్లె దుకాణములు మూసివేసిరి. ఆరోజు గురువార మగుటచే జరుగవలసిన సంత మానివేసిరి. సంత లిఖితస్థలములనుండి వచ్చిన వారున్న ఆప్రదేశము త్రొక్కివైరి. నాటిదినము పురమంతయు విచారకరముగా నుండెను. హిందీపాఠశాల విద్యార్థులును పున్నత విద్యాలయపువిద్యార్థులును భజనలతో పూరేగుచుండిరి. సాయంత్రము 5 ఘంటలకు గాంధీ చావులో గోనుగుంట ముఖ మ్మొక్కగుప్తగారు స్వరాజ్యతత్వమునుగూర్చి విప్రులముగా రెండు ఘంటలకాల ముపవ్వనించెను. రామచంద్రరావుగారు డిల్లీ సభలో జరిగిన తీరుమానమునుగూర్చియు గాంధీమహాత్ము డెటుల కానోబిల్లంఘన ములులలో వెట్టుకో వారి తత్వమునుగూర్చియు

నుపవ్వనించుచు ప్రస్తుతము మంచినీళ్ల చెరువు రేవులో వేసిన కల్లుపాకను తీయువరకు పురజనులు దౌర్జన్యహిత నిరాకరణ తత్వమును గుర్తెరిగి పనిచేసి పురమునకుగల కళంకము బాత్రుకొన్నవో యీ పురజనులు కానోబిల్లంఘనము చేసినదానికన్న మిన్నయగు పనిచేసినవారగుదురని పలుమారు హెచ్చరించిరి. పత్రికలు చదువుట వినుటచే మారలదుకాణదారులకు బండ్ల వాండ్రకు పాకీవాండ్రకు కలిగినంత ప్రబోధము విద్యానంతల మని విర్రవీగు వారలకు కలుగక నిదానస్థయం దుండుట మిగుల కోచనీయము. బహిరంగముగ జరిగిననభను సుమారు 4000 ల కను లలంకరించిరి. పీడరు తవ్వడను రాలేదు.

పార్వతీపురము

నవంబరు:—పార్వతీపురములో కె. ప్రో.కో.కె 144ను నింతకాలమునకు ప్రయోగించినారు. ఈనెల 17 తేదీన ధవళ అప్పల నరసింహమున నొక అసహాయవాది బాబ్బిలితాలూకా తెల్లం గ్రామమునకు వెల్లియొకయుపన్యాసమిచ్చెను. ఆయంపన్యాసములో ప్రభుత్వోన్యాయాలవిషయమై కొన్నిమాటల నుడివినందున, నామాటలలో కొన్ని కఠినముగానున్నవని యానా డక్కడకు వెల్లిన బాబ్బిలితాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారు, పోలీసుస్కూలుయి న్నువెత్తుగారు పార్వతీపురం డివిజనుల మేజిస్ట్రేటువారికి తెలిపినందున యానెల 12 తేదీన సదరు అప్పలనరసింహమును తమ కోర్టుకు యధావిధిగారావించి యతనివెళ 144 ను నేల ప్రయోగించకూడదో యని యతని నడుగగా నాతడు దౌర్జన్యరాహిత్యమైనయంపన్యాసము నేనిచ్చితినియో, అందులోతానువాడిన కొన్ని పదములయల్లిప్రాయమును బాగుగా గుర్తించబాలి అపార్థము చేసికొనిననియో, అందువిషయమై పోలీసువారింపించిన పోర్టుఅంతములు క్రమముగాను పూర్తిగాను వ్రాయబడి యుండలేదనియు వాజ్యాలమును దాఖలు జనెను. ఇంతిక్కభోగట్టాలేకపోయినను యిచ్చట డివిజనుల మేజిస్ట్రేటుగారు మరాశ్రీ వద్దమాని సీతారామయ్య పంతుగారు, వైఅసహాయవాది అట్టియంపన్యాసములను తమ డివిజనులో నియ్యకూడదని వె 144 ను క్రింద నొక శ్రీముఖమును నాకనివై తె 18-12-21 దీని బారీచే యింపించినారు.

యిప్పటికి యీ జిల్లాలో యితరత్ర యీ శెక్కును ప్రయోగింపబడినటుల కానరాదు. గాని యీ డివిజనులో కొద్దికోజులకు పూర్వమే, బాబ్బిలిగ్రామములో యిద్దరు, తెల్లం గ్రామంలో నలుగురు మొత్తం ఆర్ధరు పయిని యీ శెక్కును ప్రయోగింపబడినందున, యిట్లు సన్మానించబడిన వారలలో ఈ అప్పల నరసింహముగారు యేడవవారు. ఇందువల్ల ఈ జిల్లా కంటికి యీ 144 శెక్కును ప్రయోగించుటలో యీ డివిజను సగ్రహణము నలంకరించుచున్నదని చెప్పబడుట సంది యములేదు. యింక నెంద రీశెక్కును క్రింద గౌరవించబడుదురో తెలియదు.

17-11-21 తేదీన ఈ గ్రామములోని వర్తకులు చాల మంది తమ తమ దుకాణములను స్వేచ్ఛగా మూసివేసినారు. అనాడు సంతకోజు ఆయిన అట్టుచేసినందుకు సంతోషము. బండ్లువైరాలు విస్తారముగా నడువలేదు. చాలమంది తమ తమ వ్యాపారములను మానుకొని దేవతాప్రార్థనల సల్పిరి. కాని న్యాయవాదులు మాత్రము యధావిధిగా కోర్టులకు వెల్లిరి. అచ్చటచ్చట బడిబిల్లులు కూడా తమ బడలకు ఆరోజున వెళ్లేలేదు. ఆ సాయంకాలము మ. రా. శ్రీ. కొటికలపూడి లక్ష్మీనరసింహం గారి అధిపత్యక్రింద నొక బహిరంగసభకూడా జరిగినది. దేశముతోపాటు శ్రీ యువరాజుగారి రాక సందర్భమున జేయవలసినదిగా నిర్ణయింపబడిన హారతాళము వగైరాలు యట్టి అసందర్భములు లేకుండా యీ గ్రామంలో కూడా సవ్యంగా జరిగినది. (ఒక విలేధినినుండి)

జగన్నాథదేవాలయము:—గవర్నమెంటువారివలనజగన్నాథ దేవాలయమునకు నేను మేనేజరుగా నియమింపబడితిని. దేవాలయమునుగురించి శాస్త్రములు వ్రాయవారు సామ్యు పంపువారు ఈక్రిందివిరునామాకు పంపవలెను. సామ్యుకునరియొన రసీదు పంపబడును- దేవాలయమునకు మరమ్మత్తులు జరుగు ఘన్నవి. దీనికి అనేక లక్షలరూపాయలు వ్యయము కాగలదు. రాయబహదూరుసభ చందుమేనేజరు జగన్నాథస్వామి దేవాలయము- పూరి

అసహాయోద్యమము ననుసరించి నూజివీడుతాలూకా కణ సానపల్లి గ్రామప్రయోగ్ అగ్గీసరు మద్దతి గుర్రాజు గారు తమపనికి రాజీనామా నిచ్చినటుల నొకరు వ్రాయుచున్నారు.

జూబు

నేతపరిశ్రమపాఠశాల అంగలూరు

అభిలభారతీయ జాతీయోపసంఘమువారిసగిన సహాయముతో నేతపరిశ్రమ పాఠశాలను స్థాపించి ఆంధ్రదేశములో నిభిన్నభిన్నభాగములనుండి వచ్చువిద్యార్థులకు నేతపరిశ్రమను నేర్పనిశ్చయించితిమి.వివిధరకములగు నేతపరికరములు వగ్గములు సంపాదించి భిన్నభిన్న రకములగు నేలు నేర్పబడును. త్వరలో రంగులఅద్దకముకూడా ప్రారంభింపబడును జాతీయపరిశ్రమాల యను వారిచేతిలో ఇప్పుడు 40 వగ్గములుకలవు. అవగ్గములలో విద్యార్థులకు మంచియూపాధ్యాయుల దార్పాబోధ కావించబడును. భోజనమునకు నివాసమునకు సుమారు 15-0-0 లవ్యయచుగును. ప్రస్తుతము 80 మంది విద్యార్థులకుమాత్రమే వసతికల్పింపబడును. ఇదివరకే కొన్నిదరఖాస్తులు వచ్చియుండుటచే త్వరలో విద్యార్థులు దరఖాస్తులు పంపనోరుచున్నాము. ఫలితములయందులో హిందీపాఠశాల యుండుటచే విద్యార్థులు హిందీకూడా నేర్చుకొనవచ్చును. దరఖాస్తులు డిసెంబరునెల 5-వ తేదీలోగా మాకు చేరవలయును. పాఠశాల డిసెంబరునెల 10-వ తేదీన ప్రారంభమగును. భోజనవసతులు కావలసినవారు ముందు గ తెలుపవలయును.

దు. రా. చం. చౌదరి ఆ||రామశాస్త్రి||లు, జాతీయ పరిశ్రమాలయ కార్యదర్శులు అంగలూరు కృష్ణాజిల్లా.

సత్యాగ్రహము.

స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు సహాయనిరాకరణమే గాక కొంత సత్యాగ్రహము కూడా ఉండవలయునని గాంధీగారు ఘోరార్థదేశములోని యొకతాలూకాలో ముందుగా దానిని ప్రవేశ పెట్టవలెనని తలంచిరి. ఈ నెల 17 వ తారీఖున బొంబాయిలో తాను దౌర్జన్యము వలదని యెంతో వాదించినను, కొందరు దుండగములు చేయుటచేత జనసామ్యము, సత్యాగ్రహ ప్రతాపలంబనకు తగదని ఆయన సంగీంచుచుచున్నాడు. పట్టణ వాసులలో ఒండొరులకు పరిచయము ప్రేమ అయికమత్వము కుదురుట కష్టము-వీరందరు అనేకగ్రామములనుండి పట్టణము లలో పొట్టపోసికొనుటకు వచ్చెదరు. వీరందరు ఒక్కమాట మీద యుండుట కష్టము కాని గ్రామములలో కట్టిడి యెక్కువ సులభముగ స్థాపించ వచ్చును. వీరు ఒక అరడజన్ పెద్దల చేతులలో నుందురు. ఈ పెద్దచే గ్రామమునకు కీర్త్య పకీర్తులను తెచ్చెదరు. వీరే కోర్టుకు పోర్టీలను వెంటబెట్టుకొని వచ్చి అబద్ధపు సాక్ష్యముల నివృచ్చు జూద మాడించుచున్నారు. వీరిలో కొందరు సన్మాన్యులు లేకపోలేదు. కాని వీరు గ్రామము లోని దుర్మార్గులకుట్రలను త్రోసిపుచ్చుటకు కోర్టులకు రావలసి వచ్చుచున్నది.

కాబట్టి యీ పెద్దలు తమగ్రామముల జగడములను గ్రామ పంచాయతీలగుండా పరిష్కరించుకొమ్మని బలవంతపెట్టిన యెడల గ్రామకట్టని క్రమక్రమముగా యేగ్గుడును ఒక్కతాలూకాలోనున్న అన్నిగ్రామముల నుండియు కోర్టులకు ఒక్కమనిషి యైనను వెళ్లనవసరము లేకపోయిన తత్వము ఆ గ్రామములకే గాక దేశమునకంతట స్వరాజ్యము అప్పుడే రాగలదు. పట్టణము లలో జీవనోపాధికొర్నును వచ్చిఉద్యోగములు ఉపాధ్యాయులు పీడ్లడ్లు వర్తకులు మొదలగువారిగుండా స్వరాజ్య మెన్నటికిని రావోదు పల్లెటూరిలో నున్న వారందరికి భూమియో జీవనోపాధియగుటచే దానిని వదలకనే సత్యాగ్రహ ప్రతమును జయప్రదముగ ఆచరణలో పెట్టికలగుదురు. వీరు స్వతః వస్త్రధారణము నుద్యపాసనిపేధము మామూలుకోర్టుల బహిష్కారము యీ మాడింటివిషయమై గట్టిపట్టుపట్టవలయును. ఇంతకంటె స్వరాజ్యమునకు దగ్గరమార్గములేదు.

వల్లూరి సూర్యనారాయణ రావు.

36 వ దేవీయ మహాసభ

ప్రదర్శనము

1. ప్రదర్శనము 24 వ డిసెంబరు మొదలు 10 వ జనవరి లేదవరకు తెరవబడియుండును.
2. స్వదేశీవస్తువులు అమ్ము అంగళ్లకు పోటు ఈ క్రింద నుదాహరించిన విధముగ దొరకును.

ప్రతికాల 6 అడుగుల పొడవు 12 అడుగుల వెడల్పు గల దైయుండును. అట్టిదానికి 25 రూపాయలు బాడుగ యివ్వవలెను. ఇంతకు వైగా కావలసినయెడల ప్రతి అడుగు పొడుగు పోటునకు 4 రూపాయలు ఇయ్యవలెను.

ప్రతికాలకు ఒక విద్యుద్దీపము అమర్చియుండును. ఎక్కువదీపములు కావలసియెడల దరఖాస్తుదారులే అమర్చుకొనవలయును.

దరఖాస్తుదారులందరు తమకు కావలసినచోటు సుమారు యెన్ని సామానులు అమ్మునదిగూడ తెలియజేయవలెను.

వైప్రకారము దరఖాస్తుదారులందరూ తమదరఖాస్తుతోనే బాధుగకూడ పంపవలెను. పంపనియెడల దరఖాస్తులు నిరాకరింపబడును.

ప్రదర్శనకాలలో పెట్టువస్తువులకు ఏమియు బాడుగనియ్యవక్కరలేదు. దరఖాస్తుదారులు సుమారు తమకు యెంతస్థలము కావలసినదియు, పంపునస్తువులపేర్లను గూడ తెలియజేయవలెను.

ప్రదర్శనకాలలోనుంచుటకు పంపునస్తువులు 15 దినములలోపల పంపవలెను.

పోటీపరీక్ష దారులు 24 వదినములలోగా అనామ్యుదాబాదు చేరవలెను.

భోజనవసతులు ఏర్పాటు చేయవలెను. విడిగా పూటకు 1-8-0 రూ. దినమునకు 2-8-0

దరఖాస్తుదారుఇష్టప్రకారము యేరాష్ట్రభోజనము కావలయునని కోరుకో ఆరాష్ట్రభోజనము పెట్టబడును. ఏసంగతి దరఖాస్తులోనే నుండవలెను.

దీనివిషయమై ఇతర సంజాయిషి గోరువారు హిందీభాషలోగాని ఇంగ్లీషుభాషలో గాని యిక్రిందివారికి వ్రాసి తమగొనవచ్చును.

లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తంగారు

కార్యదర్శి, ప్రదర్శనకాల

86 వ తేదీయవహసభ, అనామ్యుదాబాదు

పంచముల కొక విజ్ఞప్తి

ఒకజాతిగాని ఒకదేశముగాని తనస్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములను సంపాదించుకొని శుభపడవలయునని కోరినప్పుడు, ఆయా ప్రజలు దేశభిమానము జాత్యభిమానముగలిగి స్వాతంత్ర్యమునుమరచి ధర్మస్థాపనార్థము ఒక్కొక్కప్పుడు తమస్రావములు సమైక్యము బలియిచ్చుచుండును. ఇందు వింతేమియు లేదు. దేశచరిత్రల నెన్నియో మనము చదువుచున్నాము. వినుచున్నాము. నేడు కండ్లారచూచుచున్నాము.

గాంధీమహాత్ముడు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము స్థాపించుటకుగాను తనయాచర్యక్రి సామర్థ్యముల వినియోగించి లోకసంబంధముకు తుచ్చస్థులును మరచి శ్రావ్యము, ధర్మము, కాంతి మనకు త్రిహులముచేబట్టి సాత్త్వికసమయము జయముతో నడుపుచున్నాడు. శత్రు తమహోన్నతికి చాలును ప్రతిపక్షమువారిని యికముందు తనయాచర్యమున నడిపించుటకును దేశములో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిలుపుటకును తనప్రాణము బలిగానిచ్చుటకు సంసిద్ధుడై యున్నాడు.

దేశమంత గుణపాత మిచ్చుచున్నను నీతివిడనాడి; ఆరుకొట్ట ప్రజలము హిందూ సంఘమునుండి అంటరానివారిగ వేరియ నేయబడితరతరాలు నీహిందూజాతి పాదములకడ బొనిసులమై బ్రతుకెడలించి యుండుటకంటె మృత్యుము కేకకట్టుదా?

వ్యాఘ్రములవలె, నక్కలవలె, పశువులను నీచజంతువులగు పండులను పిక్కుతినుచు కల్లుత్రాగి ఒల్లుమరచి మానవత్వమువిడచి తిరుగుచున్న మనసోదరులకడకుపోయి పాపాక్రాంతులమై దుఃఖవాటునుండి పూర్తిగ విప్పించిననాడే నిజకే స్వాతంత్ర్యము వచ్చునని విశ్వసించుడు. మనుష్యులమై పుట్టి యీ దురాచారములను సంఘమునుండి సహరింపలేక పోతిమేని పవిత్రమగు హిందూమతముతోగాని హిందువులతోగాని సరియైన సంబంధము కలుగజేసుకొనిటకు అర్హులము కామని గట్టిగ నమ్మవలయును. మనము పరులవలన అరువు తెచ్చుకొను గౌరవము గౌరవమా?

మనవశసంభవులగు వాల్మీకి, వసిష్ఠ, మతంగ, నందవాది మహాపురుషులుపురుషులు తమ ఆత్మకునిచేతనే సర్వస్వతంత్రులును దివ్యతరక్తి గాంచినని నేడెయినను జ్ఞప్తి తెచ్చుకొందురుగాక. అందుచేత పవిత్రతయే మానవునికి యిహ పరసాధనమని నమ్మవలెను.

తోడిమానవులగు నునలను సమముగ జూచుటకు ఒరవ లేనిస్థానములగు హిందువులకు గుణపాతమిచ్చుటకుగాను, వారిపురుషభుత్వముపయ జూపమన్న కాసతరస్కారమునే మనము హిందూజాతివై ప్రయోగించి తద్వారామౌనమౌనములను తప్పుకనింపుకొనవలయుననెడు విషయములు మఱిన్నియుభ్యాంశములు. ఈ నెల 26, 27 తారీఖులలో గుంటూరు పురమందుబహు

3౬-వ దేశీయ మహాజననభ.

౧. 3౬ వ దేశీయ మహాసభ ౨౭, ౨౮, ౨౯ దేశంబకు తేదీలలో జరుగును. విషయ నిర్ధారకసభ (అఖిలభారత సంఘ సభ) ౨౮, ౨౯ తేదీలలో కూడును.

౨. మహాసభయందు ముఖ్యమైన విషయములు చర్చించుటకు తగిన వాతావరణ ముండుటకై ప్రేక్షకులసంఖ్య తగ్గించవలసివచ్చినది. ఆహ్వానసంఘమువారికి యీసంవత్సరము పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు వచ్చెదరని తెలియును. అట్టి ప్రేక్షకులకు కాలగ్రామ కార్యక్రమము తెలుపుటకు వీలు అయిన సదుపాయములు చేయబడును. కాలగ్రామ సుదిలిదగ్గరనే యింకొక మండవము అమర్చబడినది అందు ముఖ్యులు కాలగ్రామ నాయకులు కొందరు లోపల చర్చ జరుగుచున్న తీర్మానములపై వ్యవస్థాపించెదరు. మండవములోనికి పోవుటకు ౦-౮-౦ టికెట్టు. ఎంతమంది అయినను పోవచ్చును. ఇట్లు చేయుటకులన ఇతర ప్రాంతములనుండి వచ్చువారికి ఆకాభంగములేక యెల్లవారు మహాసభయందు జరుగుచున్న తీర్మానములను వాదోపవాదములను తెలిసియుండురు.

౩. కాలగ్రామ జరుగు వారములోనే ప్రదర్శనము గూడా జరుగును. ప్రదర్శనముకు వచ్చువారికి ౦-౮-౦ టికెట్టు.

౪. ప్రదర్శనములోనే వివిధ రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన శంఖిత్ విద్యా విభిణులుగానము చేయుదురు

౫. మండవములోనికి గాని ప్రదర్శనముకుగాని పోవుటకు ఒక్కొక్కదానికి టికెట్టు ౦-౮-౦ అట్టి టికెట్టును మార్చుకొనుటకు వీలులేదు. ఒక సారికన్న యెక్కువ పర్యాయములు పోవీయలేదు. అయితే వారము శంఖిత్ పనికివచ్చుటకును, మార్చుకొనినది అయిన ఒక్క టికెట్టు రు 3 ఇయ్యబడును.

౬. ప్రత్యేకముగా యేర్పరచిన ఖాదీనగరులో ప్రతినిధులకును కాలగ్రామ సుదిలిలోకి వచ్చు ప్రేక్షకులకు భోజనాది వసతులు యేర్పాటుచేయబడును. అవిడిదిలో నీళ్లు విద్యుద్దీపములు, పోస్టాఫీసులు మొదలగు సౌకర్యములు అమర్చబడి యుండును. వంటకాలల యేర్పరుచు నిమిత్తము రాష్ట్రములలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నాడు. ఏ రాష్ట్రమైనను ప్రత్యేకవంటకాలల సేర్పరుచుకొనినయెడల, గడులు, పాత్రసామానులు, మున్నగునవి ఉచితముగ నీయబడును. ఆహార పదార్థములు, మరియుతర ఆవసరమైన వస్తువులు కొన్నధరకే ఈయబడును. రాష్ట్రీయ సంఘములు యేర్పాటు చేసుకొనిన వంటకాలలు గాక ఆహ్వానసంఘము తరపున ఒకవంటకాల యేర్పాటుపబడియుండును. ఏ రాష్ట్ర సంఘము వంటకాలను యేర్పరుచుకొనునో ఆ రాష్ట్రమే భోజనరసుమును యేర్పాటు చేసుకొనవలెను. ఆహ్వానసంఘమువారియొక్క భోజనకాలయందు రుసుము పూటకు రు ౧-౮-౦ రోజుకు రు ౨-౮-౦ (రెండు భోజనములు) విలువలకు యింకా ప్రత్యేక రుసుము యేర్పరచలేదు. అయితే ఖాదీనగరునుండి ౨౩ మొదలు 3౧ తేదీవరకు నివాసమునకు ఒక్కొక్కరికి రు ౮-౦-౦ అదై, ఫలము కొద్దిగనుక ౧౦ దేశంబకులోపల తెలుపు ప్రేక్షకులకు మాత్రమే ఫలము అమర్చబడును. ఖాదీ నగరులోవుండు వారికి సౌకర్యములు చేయుటకు తగినప్రయత్నములు చేయబడును. భోజనాది వసతులు భారతీయ ఆచారప్రకారమే యుండును. పాశ్చాత్య వద్దతుల ప్రకారముండగోరువారు తామే వసతుల సేర్పాటు చేసేకొనవలయును.

౭. ఇతర ప్రేక్షకులకు నీళ్లు, దీపములు మొదలగువానితోగూడిన విడుదలు ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. పూరీలు, కూరలు, మొదలగు ఆహార పదార్థములు అమ్ముటకు అంగళ్లు పెట్టబడును.

౮. కాలగ్రామసుదిలి, మంటపము, ఖాదీనగరు యివి అన్ని సుబహుతే నదీ తూర్పుగట్టువైపునదాని దిగ్గి నను వున్నవి.

౯. కాలగ్రామ జరుగు వారములో గొప్ప గొప్ప కాస్త్రజ్ఞులు తమ ఆభిమాన కాస్త్రములపై మహోపన్యాసములు చేయుదురు. అట్టివారికి ఆహ్వాదే ఆహ్వానసంఘమువారు ఆహ్వానమును పంపుచున్నారు.

౧౦. ప్రేక్షకులుగా రాగోరువారు తమ దరఖాస్తులతోనే వైకమునుగూడ పంపవలయును. ప్రత్యేక దరఖాస్తు నమోనాలు లేవు. డబ్బు పంపని దరఖాస్తులు నిరాకరించబడును. 3౦౦౦ మంది నిండువరకు టికెట్టులు ఈయబడును. నాలుగు అనాల టికెట్టు 3 రూపాయిల టికెట్టు ౨౦ దేశంబకు మొదలు అమర్చబడును.

గొల్లపూడి సీతాదామయ్యశ్రీ

అంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోప సంఘకార్యదర్శి గుంటూరు.

గనున్న తృతీయ అంధ్రరాష్ట్రీయ ఆదిమాంధ్రసభయందు సంపూర్ణచర్చ జరుగును. కనుక ఆది మాంధ్రప్రతినిధులెల్లరు వ్యయ ప్రయాసములను లేక్కచేయక తప్పక సభకు రావార్థించుచున్నాను.

కుసుమ ధర్మన్న.

కర్నూలుజిల్లా సహాయనిరాకరణోద్యమము

ఈనెల ౧ తేదీన నంద్యాలతాలూకా, పాణ్యాలగ్రామమున మద్యపానవిషేధమునున్న, విదేశకస్త్రబహిష్కారమున్న భారతదేశనిరక్షితినిన్ని బర్హిధముల గుంటూరునాయకులగు, మహారాజరాజేశ్రీ శ్రీ శ్రీ సోమయాజులవారు గంభీరోపశ్వాసమొసంగ వ్యాసమునకు కొంతప్రతిపాదితము గల్గినను, సంపూర్ణముగ, సభనలంకరింపబడి సభ్యులందరు మిక్కిలిసంతసించి వ్యవసాయకులందరు వ్యాసమునుగ్రహించి మహాదానందభరితులై తేలబడిరి.

ఈనెల ౬ తేదీన నంద్యాలగ్రామమున లోకమాన్యబాల గంగాధరతిలకుగారి పేర మహారాజేశ్రీ యెలుకూరు యెల్లయ్య శ్రేణిగారు నేతకర్మాగారమును స్థాపించి, అందున మహారాజేశ్రీ శ్రీ శ్రీ సోమయాజులవారిని సభకు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడి, మ||రా||రా|| ఓరుగంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారున్ను బ్రహ్మశ్రీ శ్రైరజశ్రీస్థుల మహానందయ్యగారున్ను, మ||రా||రా|| పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారున్ను, వనం శంకరశర్మగారున్ను నేతపరిశ్రమనుగురించి యుపన్యసింప సువ్యలు సంతసించిరి. ఆవల శ్రీ శ్రీ సోమయాజులవారు అధ్యక్షకోపశ్వాసమొసంగి సభ ముగింపజేసిరి.

ఈనెల ౭ తేదీన నంద్యాలతాలూకా వెలుగోడు గ్రామమున మ||రా||శ్రీ పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారున్ను మ|| రా|| శ్రీ సోమయాజులవారున్ను హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమును గూర్చియు పరదేశకస్త్రబహిష్కారమునుగూర్చియు సన్యసింప సభ్యులందరు సంతసించిరి.

ఈనెల ౮ వ తేదీన ఆత్మకూరు గ్రామమునందు మ|| రా||రా|| శ్రీ సోమయాజులవారున్ను పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారున్ను రామరాజులక్ష్మీనారాయణయ్యగారున్ను భిలాభతువిషయమున్ను, మధ్యపానవిషేధమున్ను, విదేశకస్త్రబహిష్కారమున్ను గూర్చి గంభీరోపశ్వాస మొసంగిరి. ఆవల విదేశకస్త్రదహనము సభ్యులందరు గావించిరి.

ఇదేతేదీననే, కరివెగ్రామమున కూడ వైభవములు లనుగురించి యీ మాపురు సుపన్యసింప, సభ్యులందరు యిక స్వదేశకస్త్రములనే ధరింతుమని ప్రమాణము లాచరించిరి.

మండపేట్ల గ్రామపాలకుల సమావేశము

ది20-11-21 తేదీన మండపేట్లపర్లా గ్రామపాలకులు సమావేశమై మహారాజేశ్రీ ఆలమారు వెంకటస్వామివారాయణగారి ఆధిపత్యమున తీర్మానింపబడిన కొన్ని తీర్మానములు.

1 ఆంధ్రదేశగ్రామపాలకుల తృతీయమహాసభ మాడవ తీర్మానము నీసభవారు ఆమోదించి 30-11-21 తేదీన దిరిమిలా గ్రామపాలకులందరు ప్రభుత్వసేవ మానవలెనని సవరు తేదీలోపల గవర్న మెంటు పుత్తర్వుల నీరీక్షించవలెనని యీసభవారు తీర్మానించడమయినది.

2 ఇదివరలో గ్రామోద్యోగీయ అనుబోట్లెల్ల గ్రామపాలక అని మార్పుకాలెనని యీసభవారు ఆమోదించుచు ఆంధ్రగ్రామపాలక తృతీయమహాసభ ఒకటవతీర్మానము అంతయు యీసభవారు ఆమోదించి తీర్మానించడమయినది.

3 ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత విక్రమి వెంకటరత్నంబాదరిగారిపట్టునున్న రాజమౌళి తాలూకా తుంగపాడుగ్రామకరణంగారి పట్టునున్న ప్రభుత్వమువారు ఆవలంబించిన చర్య యీసభవారు పూర్తిగా నిరసించుచు వెంకటరత్నం రామచంద్రరావుగార్లు చూపించిన త్యాగమునకు వారిని యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా గ్రామపాలకుల అవసరసభ

21-11-21 వ తేదీన మ||రా||శ్రీ కరణం పున్నయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద గుడివాడలోజరిగిన కృష్ణాజిల్లా గ్రామపాలకుల అవసరమహాసభలోని తీర్మానములు.

(1) గ్రామపాలకులు తమగౌరవేతన హక్కులను వృద్ధిపరచుకొన నిశ్చయించి ఇప్పటికి మామూలసంతకములనుంచి సభలంజరియు, విన్నపములనందియు రాయబారము వెడలియు, అనేకవిధముల ప్రభుత్వమువారినించి విఫలమనోభ్యులైరి. దేశమయొక్క కాలగతి దినదినపరక మానముగా వికసించి ప్రవాహ్యదయముల స్వాతంత్ర్యనివాదము విజృంభించి అనేకసంఘములు అనేకసంఘము మిలితేని పాలగుచున్నందున ఇట్టిదితో ప్రజాక్షేమముకోరి దేశభుగ్ధముమార్గరకు గ్రామపాలకులను ఆఖిలభారత మహాసభయొక్క ఆదేశమును శిరసావహించి తమకర్తవ్యమును తాము నిర్వహించుకొనుట భాగ్యమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు కృష్ణామండల తృతీయమహాసభవారు అంగీ

కరించినందున తిరిగి యీ అనంతరమునా సభవారు భవనమును తీర్మానించుచున్నారు.

(2) ఈ సభయందు తీర్మానించబడిన ప్రభుత్వ తీర్మానమును గ్రామపాలకుల కలెక్షన్ వ్యాపింపజేయునట్లు తీర్మానము చేయవలసివచ్చినందున ఈ సభయందు నిమిత్తం లేనినధనసహాయమును మండలములలోని గ్రామపాలకులు చేసి తోడ్పడవలసి ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) ప్రచారక సంఘమువారు కార్యవిద్యవృత్తి సంఘము యొక్క నిర్ణయముల ప్రకారం ప్రచారము జరుపుచుండవలసి ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(4) కృష్ణామండలసభలో తీర్మానించబడిన 20-21-22 తీర్మానమును అనుసరించి ప్రభుత్వమువారు మన గ్రామపాలకులలో కొందరిని సత్పించుచున్నారు. గనుక ఆ తీర్మానమును తిరిగి ఈ సభవారు ఆమోదించుచు ఈ ప్రభుత్వమువారి దరిమిలా పట్ట తినిగూడ ఈ సభవారు పూర్తిగా నిరసించుచు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ మండలసభకు 86 గ్రామపాలకులు హాజరయిరి. ఈ తీర్మానములను అందరూ ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. ఆ తే. పణలుగాని ఓట్లుగాని పెట్టెయింపలేదు. 4 వ తీర్మానమును ప్రత్యేకముగా మూడు 50 పంది పాలకులు సంతకములు చేసిరి. (ఒక విలేఖరి నుండి)

గుడివాడ లాల్ యా కా గ్రామపాలక సంఘము

20-11-21 వ తేదీని ముం॥ శ్రీ నిధానపూడి ప్రకాశ రావుగారి ఆధ్వర్యమున గుడివాడ లాల్ యా కా తృతీయ గ్రామ పాలక సంఘములో ఆమోదించబడిన తీర్మానములు:

(1) గత మాస సంవత్సరములనుంచి సకల విధములను అనాది సిద్ధముగనున్న వంశపారంపర్యపు కర్మచిట్టనుగుంచి గ్రామపాలకులు తమ అసమర్థులైన తెలుపుచు ప్రార్థించినను ఉప సంఘంపై బడసందునయున్న వేతనాభివృద్ధి గౌరవాభివృద్ధి కోరిక 11-9-20, 21-2-21 తేదీలను సభ తీర్మానములు ద్వారా మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచు అట్లు చేయని యెడల తమ తమ పదవులను విసర్జించెదమని నివేదించుకొని నను గత్యంతరము కనపడకపోగా విడుదలకై అసంతృప్తి కణము ముద్రపెట్టిన తర్వాత నిశ్చయించినందునయున్న శ్రీ విక్టోరియా మహారాజుగారి యొక్క ప్రకటనలకు వ్యతిరేకముగా మత భక్తముల ననుసరించి జరుపుచున్న అతిథి సత్కారము వస్త్రాలు కూడదనే కారణములతో మతభక్తములలో జోక్యము కలుగ జేసుకొనమన్నందునయున్న నైవికరించిన కోరికలకు అనుకూలముగ జేసి తెలియజేయవలయు అంధదేశ గ్రామ వాసుల కీర్త్యతియగభా తీర్మానము ననుసరించి పనులు జరచి వేయవలెననియు,

(2) గృహసభ్యము ననుసరించి అతిథి అభ్యాసానికి అన్నముట ప్రతి గృహస్థునకు విధిక్రమమైయున్నదిగాన, ఇటీవల కొందరు గ్రామపాలకులు అసహాయవాదులకు భోజనమిడిరను నెపముతో వారిని ప్రభుత్వమువారు కేటించినపద్ధతి కేవలము అభ్యర్థముగాన ప్రభుత్వోద్యోగుల చర్యలను ఈ సభవారు పూర్తిగా ఖండించుచు, ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టి ఇక్కట్లు సంభవించినను మత భక్తమును ఏదేని గ్రామపాలకులు తమభక్తమును నిర్వర్తించుచుండవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ తాలూకా గ్రామపాలకుల సభకు, తాలూకా మొత్తముమీద 80 పంది పాలకులు వచ్చియుండిరి. 1 వ తీర్మానము ప్రకారము ఉద్యోగములను జరచివేయుటకు 17 పంది సంతకములు చేసిరి. రెండవ తీర్మానమును 21 పంది బలపరచిరి. ఈ తీర్మానముల ప్రకారము, అసహాయవాదులగు ముం॥ శ్రీ చెరుకువాడ నరసింహం పంతులుగారికిని గడియారం సాంబయ్యగారికిని నెమ్మలూరు గ్రామపాలక కరణముగారున్నా, పాములపాడు ఆ సి ప్పంట్ల కరణముగారును భోజనమిడిరి. (ఒక విలేఖరి)

అనంతపుర మండలమునకుండేన ఇల్లూరు, కల్లమడి, తరిమెల గ్రామములలో మద్యపాన నిషేధమునకై పూర్వపు రామాచారియ్యలు, కల్లమడి వెంకట కల్లమడి చెన్నారెడ్డి మొదలగువారు లొక సంఘముగా నేర్పడి, కులకట్టుబాట్ల నేర్పించి, కల్లత్రాగుటను బాత్రిగా మన్నించి యున్నారు. వీరిట్లే చుట్టుపట్ల గ్రామములకు పోయి యీ యదృశ్యమును గొనసాగించుటకు నిశ్చయించుకొన్నారు, అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

శాసనాతిక్రమణము

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిలోను యస్. సత్యమూర్తిగారిలోను మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధి సంభాషణము.

శాసనాతిక్రమణము అసంభవమనియు, ఆకార్యక్రమమును వదిలివేసెదననియు, గాంధీగారు చెప్పిన యుద్ధంతముపై మా పత్రికా ప్రతినిధి ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకు లగు కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిలోను, యస్. సత్యమూర్తిగారిలోను సంభాషించిరి. ఆంధ్రపత్రిక వ్రాసులలో ప్రచురింపబడు శాస్త్రదైనిక పత్రిక. అందు గాంధీగారు చెప్పినదానినెల్ల తప్పుకుండ బలపరిచెదరు.

గాంధీగారు శాసనాతిక్రమణకార్యక్రమమును విడనాడి జాతీయవాదులనుండి వెలియగూడని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి నడుగగా అట్లెప్పుడును జరుగ నేరదనియు, గాంధీగారి యిష్టము జేయుచున్న దానినిబట్టి చూడ, వారికి గలయత్తార భర్తలను వ్యక్తముగ మన్నననియు, ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రజలు మహాత్మునియందు విశ్వాసమును గోల్పోవలరనియు జెప్పిరి.

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి నట్లు చెప్పిరి. 'నేను అభిలషారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడను. ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడను. ఆంధ్రదేశములో జిల్లాలవారీగానా లేక ప్రజాసామాన్యులలోనా శాసనాతిక్రమణము నారంభించవలసి నదను విషయమునుగూర్చి విచారణ ప్రారంభమైనది. ఇంకను ఫలితము వెలియలేదు. ఆఫీసుకు దేలగానే అది ముందు నూరు తుల 27 వ తేదీని సమావేశమగు జాతీయసభయొక్క వర్క్సుకు కమిటీకి పంపబడును. ఆసభలో ఆంధ్రదేశపక్షమున కే. వెంకటప్పయ్యగారు ప్రతినిధిగ నుండురు. ఆంధ్రదేశములో శాసనాతిక్రమణము ప్రారంభించునెడల గాంధీగారి చెప్పినవరకుల ననుసరించుట జరుగును. అవరతులను కాంగ్రెసు వర్క్సుకు కమిటీవారుగూడ నామోదించిరి. శాసనాతిక్రమణమును గూర్చి గాంధీగారి వ్యక్తభిప్రాయము లెక్కరారు. ఆంధ్రులు కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించు నట్లు జానికి బద్ధులైయుండెదరు.

కుట్టుకుట ఆంధ్రదేశములో యిప్పటికి స్వతాధ్యత విధి శాసనాతిక్రమణము జేయగలగా రెండవోద్యమము గల రని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారిలో మా ప్రతినిధి సంభాషించగా నిప్పుడు గాంధీగారు చేసినదానికి తాము సంసిద్ధులగు లేకపోలేదని చెప్పిరి. బాంబాయిలో అల్లరులను, హత్యలను జరుగనే గాంధీగారు సత్యాగ్రహ ఉద్యమ మపజయము గాంచినవనక జేసిన పనినే తేనెదని వారికి తెలియును. గాంధీగారు దౌర్భాగ్య విహిత వాతావరణమును సృజించేయటలో జయమందితిమని యిది కొనుటలో విఫలమనోరథులైరి. శాసనాతిక్రమణము జేయుటకు ముందు దౌర్భాగ్య కూర్చు యవసరమని వారు చెప్పుచునే యుండిరి. శాసనాతిక్రమణము అపజయముగాంచెనని గాంధీ యొప్పుకొనుటవలన, ఆయనకు అనుయాయులైన పలుకుబడి పోనేరదు.

మాప్రతినిధి సత్యమూర్తిగారిని తాముగూడ నిరాకరణ వారులేనా యని ప్రశ్నింప, తాము మరల వ్యాయవాదికృత్తి నభ్యసించుచున్నా, చెన్న విశ్వవిద్యాలయసభ్యులైనను, అసహాయోద్యమమునుగూర్చి కాంగ్రెసువారు గావించిన తీర్మానము నందు గౌరవము గలదని చెప్పిరి.

కాని వారు గాంధీయనుయాయులమాత్రముగారట. ఏల ననగా నిరాకరణోద్యమ విషయములో కాంగ్రెసు తీర్మానముల నాచరణలో పెట్టెదన్నచో వారు గాంధీయనుయాయులు గానేరరు. ఇంతియకాక గాంధీగారును వారియనుయాయులును తిప్పనిరాకరణోద్యమకార్యక్రమములో కొన్ని విషయములలో నేకీభవింపజాలమని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి.

గాంధీగారు కుట్టుకుటకు జెప్పినయుద్ధంతమునుబట్టి చూడ, యంతరాజుగమనబహిష్కారమును తగ్గించుట కావచ్చునని సత్యమూర్తిగారు చివరకు తమతాత్పర్యమును తెల్పిరి. (మద్రాసు మెయిలు)

యడపల్లి, కడపంజుపల్లి, అయ్యిముక్కల, తిమ్మాపురం, జమ్మిదొర్నాల, బొమ్మపురం, చిన్నదొర్నాల, అగ్రహారం, కటకానిపల్లి, తంబుపల్లి, గంగపల్లి, పెద్దగుడిపాడు, బోయలపల్లి, గ్రామములలో కాంగ్రెసుసంఘము స్థాపింపబడినది.

ఫోటో సెంటుజారి గెజెటు

నవంబరు 22 మంగళవారము

పల్లి కళాభి

ఏ. జి. ధేనుగూరు సెటిల్ మెంటు ట్రెయినింగ్ గైసెడివ విశాఖపట్నం నుండి బెల్లంకి ఆసిస్టెంటు కలెక్టరుగా మార్పబడిరి.

యస్. జి. చాడ్విక్ గూరు పోలీసు ఆసిస్టెంటు శూపరిం టెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

యస్. యి. కానింగాముగూరు పోలీసు డెప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు జనరలుగ అక్టోగుగ నియమింపబడిరి.

కర్నూలు జిల్లా యేజిస్ట్రేటుగా రగు సి. యస్. బ్రాక స్టరీగారు యింగ్లీషులో సాక్ష్యముకొనానికొనుటకు అనుభవ నియమిడిరి.

విశాఖపట్నం జిల్లాలో స్టేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా నున్న రాయవరపు సాంబశివరావు పంతులుగారున్న నెల్లూరు జిల్లాలో సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా నున్న మహమ్మదుఖాజా అబ్దుల్ ఖాదరు ఖాన్ సాహెబుగారున్న రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

డి. టి. బారీగూరు లోయరు గోదావరి జిల్లా ఫారెస్టు అఫీ సరుగ నియమింపబడిరి.

పల్లికవర్కుకాళ అ ర్నె ప్ట విల్లి యం లే ను గారు నెలవునుండి రాగానే విశాఖపట్నం డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

మైకేలుబ్రహ్మయనుగారు విశాఖపట్నం డివిజనునుండి కోరాపుట్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

స్థానిక స్వస్థపాలకుల కాళ

చిలకా సంబీరాపునాయుడుగారు భీమునిపట్నం మ్యునిసిపల్ ఛైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కిలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారు బండరుమ్యునిసి పల్ ఛైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. నరసింహరావుగారు నంద్యాల మ్యునిసిపల్ ఛైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మహమ్మదు యాచ్య అరీసాహెబు బహదూరుగారు నెల్లూరు మ్యునిసిపల్ ఛైర్మనుగ మరల నెన్నుకొనబడిరి. ఏ. గోవిందు రెడ్డిగారు మరల వైసుచైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

(పొద్దుటూరు మ్యునిసిపాలిటీకి నెల్లూరు వసంతరావుగారు చైర్మనుగను గజ్జల వెంకటరామయ్యగారు వైసుచైర్మనుగాను నెన్నుకొనబడిరి.

సంకాపి ర భ ద్ర య్య కా శ్రీ గారు తె నాలి మ్యు నిసిపాలిటీ వైసుచైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

యం. కామయ్యపంతులుగారు విశాఖపట్నం మ్యునిసి పల్ ఛైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మిసేలేయసు ప్రకటనలు

పొండపాకం ముడిలి శ్రీనివాస అయ్యంగారు పియాతి నుండి తెనాలికి డిస్మిట్టు మనసలుగ మార్పబడిరి.

యల్. యస్. సప్తర్షి అయ్యంగారు కృష్ణా యాబ్రహం డివిజను యెగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగారికి పెర్మనెంట్ అసిస్టెం టుగ నియమింపబడిరి.

NEW PUBLICATIONS.

By Leo Tolstoy.

The First Step	Rs. 0-12
Slavery of our times	0-12

By C. F. Andrews.

To the Students	1-0
Indian Problem	1-0

A collection of essays and discourses on the many questions now arresting the attention of the country.

Srimad Bagavatha 2-8

True translation in English of the 11th Skanda.

By Prof. T. L. Vaswani.

Sri Krishna	1-0
India in Chains	1-8
My Motherland	1-8

By Mahatma Gandhi.

Guide to Health	1-8
Do Telugu translation	0-8
Needi Darma	0-8

V. Arayanan & Co.,
Book Sellers 4, Kondi Chetty Street, MADRAS.

అసహాయము

గాంధీమహాత్మ్యుని సందేశము.

అసహాయనాయకులకు విజ్ఞప్తి.

22 వ తేదీ రాత్రి సహాయుడి సందేశమును పత్రికలకు పంపెను. సహచరులారా! ఈనాల్గయిదు దినములును నాకు విషమ పరీక్షాదినములుగా నుండెను. మనలో నెవ్వరును త్యాగమున నెనుకబడి యుండకుండుటకు భగవంతుడకు వందనముల నర్పించుచున్నాను. కొలలు నా కనుల యెదుటనే పగిలినవి. ఎట్టి సంతయమున కవకాశము లేట్టి సత్యశిలుగు మిత్రులు చుట్టినొందినవారిని చూచి వచ్చి చెప్పిరి. ఇంకకంటె నిదర్శనము లవసరము లేదు. కాంతిని నెలకొల్పుటకును పిచ్చి ఎత్తిన దేశీయుల ఆగ్రహమును కాంతింపజేయుటకును ప్రయత్నించిన దేశసేవకులలో కొందరు ప్రాణములనే కోల్పోయిరి. కొందరు వికలాంగులైరి. కొందరికి గాయములు కలిగెను. మనదేశము వెక్కొక్క ఊద్యమును నెరవేరుటకు నుచితకార్యముల చేయువా రున్నారు. ప్రాణముల నైన న నర్పింప సంసిద్ధులుగా కొందరున్నారు రనుట కివి ప్రబలనిదర్శనములు. మనలో నందరును దౌర్జన్యరాహిత్యము నలవరచుకొనినను లేక కొందరు మాత్రమే దౌర్జన్యరాహిత్యము నలవరచుకొనినను తక్కినవారందరును ఏ జోలికిని రాక తటస్థులుగా నున్నను యిట్టి రక్తపాతమున కవకాశ మేయుండవలెను. గాని అట్టిస్థితి కలుగలేదు. గాన రక్తపాతములేని పరిస్థితులను కలిగించుటకు కొందరు తమరక్తమును ప్రసరింప జేయవలసి వచ్చినది. దౌర్జన్యము నొనరింప నలేననుచు నోదౌర్జన్యము కలవారు కొందరుండునంత కాలమును ఆ దౌర్జన్యము నొనరించుటలో మంచి నేర్పును అవకాశమును గలవారి సహాయమును గోరునట్టి చనోదౌర్జన్యము కలవారు మరొకరింద రుండకపోరు. కాననే పార్శ్వమున క్రైస్తవులను ప్రభుత్వమువారి సహాయమును కోరిరి. ఆ దొరతనము బహిరంగముగా వారిపక్షమున చేరి వారికిగల ప్రతికారోన్మాదమున కాయుధముల నొసంగెను. ప్రతికరులు ప్రారంభమున నపరాధము నడిచినను పిమ్మట వారు పార్శ్వ క్రైస్తవ, యూద మతస్థుల తుమార్తము గాని ఆగ్రహముకు గురియగుచున్నను వారిలో నొక్కప్రాణమునైన ప్రభుత్వము కాపాడక ఆపరాధ మొనరించెను. ఈ రీతి ప్రభుత్వము మామూలుగా విహతికును నిజస్వరూపమును గోచరింపజేసి కాంతిని నెలకొల్పుటకే కాక తన కనుకూలరగువారిలో ప్రతికరులను బాధితులైనవారు పూనిన ప్రతిపక్ష విచరులను దౌర్జన్యమును కొనసాగించుటకు గూడ దౌర్జన్య మొనరించు కక్షలలో నొకకక్షగా నేర్పడిన క్రైస్తవులు సహేతుకా గ్రహమున నిరపరాధులగువారి తెల్లటిపలను లాగుకొనుచుండి పుకను వారి నియోక్తులను వారి మోదుచున్న పుకను ఆత్మరక్షణమునకు గాక కనబడినవారు హి దువులు మహమ్మదీయులు అసహాయ వారులు నైనంతమాత్రమునకే వారిని కొట్టుచు తుపాకులతో కాల్చుచున్న పుకను పోలీసులును పైనికులును కార్యముతో గూడిన యుసేక్షాభావమును కలిపించి మిన్నకమాదుచు నూరకుండిరి. పార్శ్వమున క్రైస్తవులను నేను తుమింపగలను గాని, నైనికులును పోలీసులును సహాయమును కలిపించినందులకు వారిని తుమించుట కెట్టి కారణమును కనబడదు. గాన దేశసేవకులు అనుచిత వర్తనలకు నడియాలవలనను ప్రభుత్వమువలనను గూడ దెబ్బలు తినవలసినవారైరి. దౌర్జన్యకత్తులను స్థంభింపజేయుటకు దెబ్బలుతీయుటకైయే మనకు మిగిలినమార్గము. తక్షణస్వరాజ్యమునకు సాధనము. దౌర్జన్యము. నకధి క దౌర్జన్యమును చూపుటగాదు. నైతికప్రాబల్యము వలన దౌర్జన్యము నడగించుటయే ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వము సాయుధసహాయమున లొంగించుటకు వలయు సాయుధనైతికపుణ్యమును బడయుట అసంభవమని మనము స్పష్టముగా గ్రహింపవలెను. యువరాజునకు స్వాగతము చుటకు ప్రజల అసమ్మతిని స్పష్టపరచుటకు 17-వ తేదీని ఆగ్రహపరచుటకు జనసాహాయ్యమును ప్రసరింపజుటకంటె యుత్తమ మార్గ మెదియు నుండదని తెలుచువారు గూడ కొందరుకలరు. ఇట్టివాదమును అజ్ఞతమును, దౌర్జన్యమును, మన ఆశయము స్వాగతప్రదము కాదను విషయమున నశ్శాసమున మనశక్తిని మనము గ్రహించి తప్పిజేసిది మిక్కిలిపొడక దాని నిరంకులకు ప్రకటింపవలె నను వాంఛను కలిగియుండుట యందు దౌర్జన్యమును పెంతు నే గోచరించును. మన ఆశయముల

మామను కిద్దించుటకు మన పురోగమము దీనివలన కొంత తిరోగమన మొనరి ఎల్లవారికిని సమృద్ధిము కలిగింప గోరెదను. దేశసేవకులు తమ బాధ్యతను గుర్తించి దానికనుగుణ్యము మెలంగిపో నిపుడైన నవకాశములేకలేదు. దేయబడిన పరియంతయును నమ్ము కాలేదు. బొంబాయి తుంటకుల సహకారమును మనము పూర్తిగా బడచువలెను. మిట్లు పనిచాల చిత్తవృత్తినిగూడా గ్రహింపవలెను. వారు దౌర్జన్యమునే అవలంబించి ప్రభుత్వమునకు మేలు చేయువారైన గానలేను. లేక దౌర్జన్యమును పూర్తిగాదలి మనకు తోడ్పడువారైన కావలెను మధ్యమార్గము పనికిరాదు. వారు మనవలకు కర్తవ్యమును కలిగింపరాదు. వారు మనప్రేమకు వకులైన కావలెను. లేదా ప్రభుత్వమైతిరుల ఖర్చులకు జీవితములర్పించువారైన కావలెను. దౌర్జన్యము నొనరించుటకు సాధనముగా దౌర్జన్యరాహిత్యవతాకమును వాడునరింపగూడదు. ఈ స్వరాజ్యోద్యమమును వారుగ్రహించి ఆమోదింప లుగునట్టిసందేశమును మనము ప్రతిమిట్లుపనివారికిని స్వయముగా వందచేయవలెను. అటులనే తుంటకుల కందజేసి వారి మైత్రినిబడసి మనసేవనాచమును సార్థకము గావించవలెను. మనముకోరుకాంతి నేదండీకేవు పోవునట్టికి కాగూడదు. ప్రభుత్వ సహాయవలనమనలేవంగునపుడైన వారిప్రతికూలవిధానమునుగూడ చూపిననుగూడ యాకాంతి నిరంతరాయముగా కొనసాగవలెను. హిందూ మహమ్మదీయు పార్శ్వక్రైస్తవ యూధసంఘముల స్నేహము మృగయ పూర్వకము కావలెను. హిందూ మహమ్మదీయు సంఘములను తక్కిన మూడు సంఘములను విశ్వసించక పోవచ్చును. అవిశ్వాసము క అల్లగులు మరలకే బలపరచుట నిశ్చయము. అవిశ్వాసమును తొలగించుటకు మనము మహిమిని బయలుదేరవలెను. వారు అసహాయముకాకున్నను స్వదేశవస్త్రములను ధరింపవచ్చును అసహాయవిచ్ఛముగా పరిణమించిన ఖద్దరుబోసెలను పెట్టుకొనకున్నను కనునము వారిని బాధింపగూడదు. ప్రతిసందర్భమునను వారు ప్రభుత్వపక్షమునే అవలంబించినను మన మౌనమును చెందరాదు. ప్రేమపూర్వకముగ నేవలన వారిని మనవారినిగా చేసి నవలెను. ప్రస్తుతస్థితిలో నిదియే కర్తవ్యము. గత్యంతము ప్రజాయుద్ధము. ఇపుడొకరిపక్షమును బరియొక పుకను మరొకరి పక్షమునుపూని బలమునాడ్చించుచున్న మూడవపక్షమువారితో ప్రజాసమర సందర్భము. ముందైనను త్వరలోనిది సాధ్యపడదు చిన్నసంఘములపట్ల నెట్లులో సహాయవాదుల పట్ల నెట్లులే సహాయవాదుల పట్లగూడ మనమహిమమును చూపరాదు. అసహాయోద్యమము నవలంబి చుటకు మనకుస్వంత్రత గలదనివలెను మనము ప్రభుత్వమునకు సహాయమునందుటకు వారికిని స్వతంత్రతగలదని అంగీకరింపవలెను. మనమే కల్పసంఖ్యాకులమై సహాయవాదులే ఆధికసంఖ్యాకులై వారు మనపట్ల దౌర్జన్యము నొనరించినచో మనమెట్లు భావించెదము. దౌర్జన్యరాహిత్యముతోకూడిన అసహాయోద్యమమో ప్రపంచమున ప్రతిపక్షుల వశపరుచుకొనుటకు చాలకీక్రమ ములపసాధనము. మన ప్రతిపక్షులను అంగ్లేయులనుగూడ మనపక్షమునకు మరల్చుకొనుటయే మర ఆశయము. వారిలో దుష్టులుల యెడను నబలము యెడనుగూడ ద్వేషభావము లేకండుటవలననే అది సాధ్యము. మనలోనున్న సర్వము కొంతకు ప్రాణములనర్పించుటకు మనము సంసిద్ధులముగా నుండవలెను గాన మనము వివరించిన స్వయమును గ్రహింపజాలనివారిని చంపుటకు యూనుకొనరాదు. మీకు కృతజ్ఞుడగు సహచరుడు ఎ. కే. గాంధీ.

రెండవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ అస్పృశ్యతగ్రంథ

గుంటూరు నగరమునందు నవంబరు 26 వ తేదీని సమావేశముగా నున్న రెండవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ అస్పృశ్యతగ్రంథ పట్టాభిషేకారామయ్యగారు సభాధ్యక్షత వహించెదరు. యథార్థము గా స్వరాజ్యము నేరేషించువారందరును అసంఖ్యాకులుగా సభకు విచ్చేయ ప్రార్థనలు అని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు హనుమయ్య గుప్తగారు మాకు నేటిదినము తెలిపారైన బంసెరి.

బొంబాయిఅల్లరులు

అల్లరులలో మూడవల దెబ్బలొగిలిన 80 ఏండ్లవయసు గల యొక ఆంగ్లోయిండియనును నేనల తుపాకిదెబ్బ అగిలిన 12 ఏండ్ల హిందూబాలుడును మృతినొందిరి.

కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము

బొంబాయిలో 24 వ తేదీని గాంధీమహాత్మ్యుని మందిరమున కాంగ్రెసుసాయుధసంఘసమావేశము జరిగినది. కొన్ని తీర్మానము లామోదించబడెను.

ఇటీవల జరిగిన అల్లరులకును వానివలన కలిగిన బాతి ద్వేషమునకును ప్రాణ విత్త నష్టమునకును యీ సంఘమువారు చాల చింతించుచున్నారు.

2. ఇట్టి అల్లరులు అభీష్టత్రయ సంసిద్ధికి పురోగమన నిరోధకములు. అభీష్టసిద్ధికి దౌర్జన్యరాహిత్యము దేశమున సంపూర్ణముగా నెలకొనుట తత్వవసరము.

3. ఇట్టిఅల్లరులవలన నిదాన మనవరకుని స్పష్టముగాని నిరత్యాసమునకు కారణములేదు. అల్లరులు జరిగినపిమ్మట మనమున కాంతిని నెలకొల్పుటకు సహాయసహాయవాద హిందువుల సహసంపాదన పార్శ్వక్రైస్తవ యూధాశి సంఘము. నాశుకులు నిర్మల మనముగై ప్రభుత్వసహాయమును కోరకయే ప్రయత్నించి సఫల రగుట చాల ప్రశంసనీయము.

4. ఇట్లు స్వతంత్రవలన నల్లరుల నడగించుటచే దేశీయులు దౌర్జన్యరాహిత్యమున దును నాయకుల ననుసరించుటలోనూ చాల అభివృద్ధి గాంచగలిగిన స్పష్టమగుచున్నది.

5. ఈఅల్లరులవలన యోద్యమమునందు గల దుష్టవిషయము గోచరించినదిగాని అల్లకవాద్యందరిని పూర్తిగావశపరచుకొనుటకు అసహాయకాంగ్రెసు భిలాభతు నేవకు లందరును గట్టిపయత్నమును చేయవలెను.

6. బొంబాయినగరవాసుకులు మరల ప్రజలపై పలుకుబడిని వారినిశ్వాసమును బడచుకలిగి నందులకు వారిని యిరుకతులును మార్గసంక ప్రయత్నించి ప్రాణములను కోల్పోయినట్టియు దెబ్బలు తినెట్టియు సేవకులను అభినందించుచున్నారు.

7. ఈఅల్లరులలో నష్టకర్తములకు పాలైవారికి సభ వారు సానుభూతివలించుచున్నారు. అత్యధికమును బడచుగోరు బాతుల కన్నిటికి నిట్టిసమాధిములు లేవనెని తెలుపుచున్నారు.

8. నలంబీరు దేశము లన్నియు కాంతిస్థాపక ప్రయత్నింపవలెను. దౌర్జన్యరాహిత్య ప్రమాణ మొనరించినవారిని మాత్రమే వల తీరులుగా చేర్చుకొనవలెను.

9. ఏరాష్ట్రమును నై ఏభాగమునైన ఆజ్ఞోల్లంఘనము ప్రారంభి పడుచో ఆరాష్ట్రమునందంతటను కాంతికి భంగము కలుగదను గట్టి నమ్మకమున్నదేగాని ఏ రాష్ట్రీయసంఘము వారును ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభింపరాదు.

10. కాంగ్రెసు కార్యంతన హిందూస్థాన అనగా దేవ నాగరిమపురు క్షేత్రమును చుట సముచితమైన నిది నిష్ప ధరుని యీ సంఘమువారు నిర్ణయించుటలేదు. కాని రాష్ట్రీయ సంఘముల చర్య యంతయును రాష్ట్రీయందరి దేశభాషలోనే జరుపవలెనని నిర్ధాణ చేయుచున్నారు.

ధీల్లిలో కఠినశాసనములు

అసఫాలీ, లాలాశంకరులాలా, మహమ్మదుతక్ (మండలకాం గ్రెసుకార్యదర్శి) గార్లును మరి కొందరును దుకాణములద్వయంతర మోట్లను ఎట్టి నిరోధకమున్నములను చేయుమాడదని నోటీసులివ్వబడినది. ఏదేకీట్టుల వ్యాపారము చేయుచుని వాగ్దానము చేయని దుకాణములయెద్దోపు నిపును నిరోధమే లేదు. 28 వ తేదీ పురమున చాలమంది వర్తకు లట్లు ప్రాణియిచ్చిరి నలంబీరుల ప్రశంసనీయముగా పనిచేసిరి.

లక్నోలో కఠినశాసనము

అగ్రా అయోధ్య సంయుక్త రాష్ట్రములలోని భిలాభతు కాంగ్రెసు బాతియనలంబీరుసంఘములను యితరసంఘములను ఆక్రమసంఘములని దొరతనమువారు తీరానించుచున్నారు.

ధారాదులో దేశసాంధ్యగారికేసు

ఈ కేసులో 26 వ తేదీని దేశసాంధ్య గంగాధరరావు గారికి 6 నెలలు విడితైదు నేయబడెను.

కలకత్తానలంబీరుల కేసులు

8 సకనిగద కేసు చేయుచున్నందునకి కరివీదాది కఠిన శిక్షవిధింపబడెను. 100 మందివలంబీరుల నిటీవలపట్టుకొనిరి.

కలకత్తాఆంగ్లోయిండియనులసభ

24 వ తేదీ సాయంత్రము కాసనసభ్యుడు స్ట్రాంగుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద ఆంగ్లోయిండియనులు సమావేశమైరి. సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుగానందెను. 17వ తేదీని జరిగిన వారతాశమును గూర్చి వామ లెను అసమ్మతిని ప్రకటించిరి. సివిలుగార్డులనేర్పరచవలెనని, వారికాయుధము లుండవలెనని యొక రడుగ ఆయెర్నాటు లేదని అధ్యక్షుడు దేశెను

ధీల్లిరాష్ట్రమున సభానిరోధము

ఆరు నెలలవరకును ధీల్లిరాష్ట్రమున సభలు జరుగగూడదు. నలంబీరుసంఘము లన్నియును ఆక్రమసంఘములు అని కవిగావన ప్రకటించెను.

నులూపురం రాజాజుతాబాకాలు 144 నశక్తును
 నెల దినములవరకును యారెండు తాబాకాలలోను
 నభలు జరుగగూడదని నోటిసును సర్కిలు యినప్పటికి గాడే
 పల్లి నూన్వానాంబాళా శ్యామల గాజోలునుండి కొత్తపేటకు
 వెళ్ళుచుండ నానున కందనే సేను. సాంబమూర్తిగారు మున్నగు
 వారికి చలుపురికి నోటిసు లియ్యబడునని తెలియబడుచున్నది. ప్రభు
 త్యాజ్ఞాతిస్సారమును ప్రచారకులు బోధింతున్నది. తెలిసి యీ
 నోటిసు లియ్యబడెనని అనోటిసునా వివరింపబడెను.

ప్రభుత్వ నిర్ణయము

ధిల్లీ, నవంబరు 22:- బారత్ ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. జలాబాదు, ఘజీ, కాందహార్ ప్రభుత్వములలో నున్నవారైనా బారత్ ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుత్వమువారు యిదిగా వాద్యముచేసివారు గాని నవంబరు 22-వ తేదీన కాబూలులో ఒక మైత్రిసంధి కుదిరెను. సర్ హేన్ డాబ్బు గారు తత్తుణమే ఈసంధి ననుసరించి బయలుదేరి భారత్ దేశము నకు తిరగవచ్చుచున్నాడు. ఆస్ట్రేలియాను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గలదేశమని, అంగ్ల దేశమువారికి కిందిది. కాబూలులో ఇకమీదట ఒక అంగ్ల పరిమితియును, లండనుకు గలదానికంటే అప్రతిష్టాపన ప్రయత్నమును నివారించుచుండును. సరిహద్దులలో భారత్ ప్రభుత్వపు రాయదారి. ఆఫ్ఘన్ రాయదారి యధాప్రకారము నివసించుచుండును. అచ్చటి తెగలవారిలో యధ్యులచేయుటకు పూర్తి అంగీకారము ఆఫ్ఘనులు ఒకరినొకరు దెలుపవలయును, మునుపటివలె భారత్ దేశముకుండ ముద్రాపాస్ట్రాని ఆఫ్ఘనిస్తానుకునుకుటి చేయవచ్చును. రెండు దేశములకు ప్రత్యేక వాణిజ్యనిబంధాలు, పోస్టుల ఏర్పాటులు ఉండవచ్చును. సంధి ప్రకారము పాశీ కిస్తాన్ లో ప్రాముఖ్యత, గానికింద అంగ్లత్వము గలదు.

సారాంశము.

ఇసుకపారుకుదేశముల సంబంధ బాంధవ్యములను కలిగి యుండుటకు అంగ్ల ప్రభుత్వమువారును, అఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారును ఈక్రిందిసంధి నకు సంతకించుచున్నారు.

1. ఒకరినొకరు దేశములోపలను బయటను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గలదని అంగ్ల ప్రభుత్వమువారును, అఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారును గ్రహించుచున్నారు.
2. రెండురాజ్యములకు నధ్యపరిహార్థులను గురించి 1919 ఆగష్టు, సెప్టెంబరు మాసములలో జరిగిన ఏర్పాట్లను గురించి ఒక ఒకటి, అంగ్లయువారికి కింది సంతకమును కాబూలునడిమిద వ్యాపారముచేయుటకున్న హక్కులను తొలగించగూడదు.
3. ఇతరరాజ్యములలో బాటు, ఆఫ్ఘన్ మంత్రియొకరు లండను నగరమునందుండవలయును. అలాగే అంగ్ల పరిమితియొకరు కాబూలునగరమునందుండవచ్చును. వీరితో కూడ కొంతమైనక దళ ముండవచ్చును.
4. కాందహార్, జలాబాదులలో భారత్ ప్రభుత్వము వారి రాయదారులు నిరభ్యంతముగ నుండవచ్చును. భారత్ ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యపట్టణమునందు ఆఫ్ఘన్ కాబూలు జనరలు నివసించుచుండును. కరాచీ, కలక్తా, బాంబాయి పట్టణములలో ముగ్గురు ఆఫ్ఘన్ రాయదారులు లుండును. భారత్ దేశములో గాక ఇతర రాష్ట్రములలో ఆఫ్ఘన్ రాయదారులను నియమించవలసినవచ్చునపుడు, ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేయవలసినవచ్చును.
5. మంత్రి, కాబూలు జనరలు రాయదారుల కేలాటి ప్రాణభయముండదనియు వారిని ఉచితరీతిని సురక్షిత చేయవలయు ననియు ఇరుపక్షములవారును అంగీకరించుచున్నారు.
6. దేశ్యాభివృద్ధి కు, ఆఫ్ఘనిస్తాను నిరభ్యంతముగ మినుకులను ఇంజనీరు తిరి, తెలిఖాను సామానులను, అంగ్ల దేశమునుండి గాని ఇతరదేశములనుండిగాని కొని భారత్ ఒడంబడికల ద్వారా దిగుమతిచేయవచ్చును. ఈలాగే ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వము వారి యనుమతిపొంద అంగ్ల ప్రభుత్వమువారు ఆఫ్ఘనిస్తాను సామానులను కొనవచ్చును. ఆఫ్ఘనిస్తానువారు మిస్ట్రులుగానుండుట కంగీకరించుచుండును, వాణిజ్యమునచ్చిట్లు యుద్ధసాధన గిని దెప్పించుకొనవచ్చును.
7. ఇట్లు రెప్పించుకొనబడు యధ్యపరిహార్థములైన భారత్ భౌగోళికములను సుంకములు విధింపబడునగాని ఇట్టిసామానులు ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారికి అని సుంక గృహాధికారికి రుజువుచేయవలసియుండును. ఆఫ్ఘనిస్తానునుండి భారత్ దేశమునకు దిగుమతి చేయబడు సామానులపై సుంకములు విధించబడును.
8. పెనావతు, కెట్టా, పరాచివారు నగరములలో అఫ్ఘన్ వ్యాపారమునకు ఏజన్సీలను తెల్పవచ్చును. అంగ్ల రాజ్యాధికారమునకు వారు లోబడవలయును.

9. 7 వ నిబంధన ప్రకారము విరోధాభివృద్ధి అప్రతిష్టా నీ స్థానమునకు తెప్పించుకొనవచ్చును. సుంకములను విధించుటను గురించి నిబంధన లేవు.

10. తపాలము ఒక దేశమునుండి మరొక దేశమునకు జేర్చుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడును.

11. సరిహద్దుల పోరాటమును గురించి ఒక ప్రభుత్వము వారు మరొక ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయున యధ్యపరిహార్థము.

12. వ్యాపారసూత్రములను, నిబంధనలను ఏర్పాటుచేయుటకు రెండ్ర ప్రభుత్వములవారును కొందరు ప్రతినిధులను నియమించవలయును. ఈ నిబంధనలు ఏర్పడునకు, ఇప్పటి ఏర్పాట్లు అమలు నుండును.

13. ఈ సంధి పత్రముయొక్క మొదటి, రెండు అంశములు, నిబంధనలతో సమానమైన రెండ్ర ప్రభుత్వములవారును అంగీకరించుచున్నారు.

14. ఈ సంధి పత్రములో రెండు ప్రభుత్వములవారు సంధి పత్రముపై దినమునుండి మూడేండ్లవరకు ఈ నిబంధనలన్నియు అమలు నుండును.

ఇట్లు సంధిని కుదిర్చినందుకు, సాక్ష్యాత్మముడు పంతులు బార్లీ చక్రవర్తి సర్ హేన్ డాబ్బుగారికి కె. సి. యస్. వి అను చిరుదము నిచ్చిరి అసామాన్య గౌరవము ప్రకటించబడినది.

వేల్పుయ్యవరాజుగారు

బరోడా చేరుట

వేల్పుయ్యవరాజుగారి బస, నవంబరు 22:- ఈదినము 9 గంటలకు వేల్పుయ్యవరాజుగారు ప్రత్యేక రైలులో బరోడా చేరిరి. రైలులున్నవను అత్యధుత్వముగ నలంకరించబడెను. రాజా దొంగీయల నేతలను ప్రేమనుకు వచ్చియుండిరి. గాయక్వారు ను మహారాజుగారును, రెసిడెంటు మున్నగు నధికారులు యవరాజుగారికి స్వాగత మిచ్చిరి. అంతట యవరాజుగారు గౌరవ భలులను జూచి, పురవిలులకుండ ఈరెండు "లక్ష్మీవిలాస" నగరుకు వెళ్లిరి. యవరాజుగారి ముఖవీక్షణము కొంత ఊరంతయు పొరు లత్యంతానామతో గంపులుగ జేరిరి. బడిపిల్లల త్యాగదముతో యవరాజుగారికి సమర్పించిరి.

మహారాజుగారి ఉత్సవము జరిగిన పిమ్మట, యవరాజుగారు గాయక్వారు మహారాజుగారిని సందర్శించుట మహారాజుగారు యవరాజును జూచుటకు వెళ్లుట జరిగెను. ఈ సందర్భములో పూలమాలలు, తాంబూలములు, అత్తను పన్నీలు, పుష్పపాకములు పుష్కలముగా నియ్యబడెను.

రాజవిందు

యవరాజుగారికి, గాయక్వారు మహారాజుగారు గొప్ప విందు జేరిరి. వేల్పుయ్యవరాజుగారు రుక్మిణి ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి.

"మహారాజుగారా, నిత్యులారా, మీరు నా ఆయా రాజ్యాభివృద్ధిని గోరినందుకు నేను మీకు కృతజ్ఞుడ నైతిని. బరోడా మహారాజుగారి కరుణాకటాక్షములను నే నెన్నటికి మఱచజాలను. ప్రాచీన జ్యోతిర్మయములను గలిగియున్న ఈ భారత్ దేశ సంస్థానములకు వెళ్లవలయునని నేను కుతూహలపడవై యుంటిని, వారికి అంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు గల గాఢానురాగము, సార్వభౌమునియందుగల రాజభక్తి ప్రశంసనీయును. నా తాతగారు ఎడ్యుకేషన్ ప్రభువు యవరాజుగారు నన్ను పూర్వము 1875 వ సంవత్సరములో బరోడా రాజ్యమునకు వచ్చియుండినా. అప్పుడు మీ రాజుకి పరిపూర్ణ రాజభక్తితో స్వాగతమిచ్చితిరి. ఆ ఆదరణ మీరు నాయందు గనబరచుచున్నారు. అవాదిగ అంగ్ల ప్రభుత్వమునకు ను, బరోడా రాజ్యమునకు ను, సంబంధ బాంధవ్యములు గలవు. 1805 వ సంవత్సరములో అంగ్లేయులకు, మిరాజ్యమునకు సంధి కుదిరినప్పటి నుండి, చిరకాలమైతితో బరోడా మహారాజులు ప్రసరించుచుండిరి. 1857-వ సంవత్సరములో భారత్ దేశములో సిపాయిల తిరుగుబాటు అత్యంతముగా నన్ను కలవరింపెను, మిరాజ్యములు కాండారావు గాయక్వారు అంగ్లేయులకు చేరిన మహారాజుగారు మును మేము తిరతములకు మఱచజాలము. ఆగని ప్రోద్బలము వలననే గుజరాతులో కాంతి ప్రసరిం. మీరు కూడ ఈ పద్ధతినే అవలంబించి ఇటీవల ముగిసిన ఘోరసంగ్రామమునందు అంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు చాల తోడ్పడితి. ఈ ప్రాతిపదిబంధమువలన బరోడా సంస్థానమునకు లాభములు లేకపోలేదు. విదేశభక్తుభయమును సోగిల్లుకొని, మిరాజ్యము కాంతియుగములో జీవింపసాగితి. బరోడా రాజ్యములో సకలపర్యాయములు మాత్రసంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టుటయందును విద్యాలయములను స్థాపించుటయందును భారత్ ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేయుచుండిరి. మిరాజ్యమునకు అంగ్ల ప్రభుత్వసంధిని అనుసరించుచున్నది. మిరాజ్యము

తుల జేసులాభములే మీకు ప్రధానమైన విషయము. మీ రిన్నేండ్లు ఆయా రాజ్యాభివృద్ధిని గలిగియుండుట మీ ప్రజల యదృష్టము అనవచ్చును. వారి కేతూభివృద్ధి మీరు సర్వకాలము లందును నిరంతరకృషి దీసికొనచుండును. మీ స్థానము గొప్ప స్థితియందున్నది. నేను ఇచ్చట కొలదికాలమే యుంటిని చింతిల్లుచున్నాడను."

హాతిబాగు ఉద్యానవనమును యవరాజుగారికి ఇంకొక విందు జరిగెను. సుమారు 500 నుండి పైగా విందుకు వచ్చి యుండిరి. ఏనుగుస్వారి, భారతీ గానము, బాలభటుల ప్రదర్శనములు, బాలికల క్రీడలు, భారత గ్రామజీవితమును గమనరహితము మున్నగువి జరిగెను. యవరాజుగారి ఆనందమునకు మేర లేదు. బాలభటుల ప్రదర్శనములు, బాలికల క్రీడలు యవరాజుగారికి విశేషానందమును కలిగించెను. సాయంత్రము ప్రార్థన క్రుంకినప్పటికి విందు ముగిసెను. అంతట యవరాజు మహారాజుగారిలో గూడ నగరమును జూచుటకు వెళ్లెను.

యవరాజుగారి కృతజ్ఞత

యవరాజుగారు బొంబాయిగవ్వరుగారి కిట్లు తెలిపిరి. "నేను గతరాత్రి బొంబాయి నగరమునుండి బయలుదేరునప్పుడు పొరుల కుండిన ఉత్సాహమును మఱచజాలను. బొంబాయి నగరమందలి పౌరులకును, రాజధానియందలి ప్రజలకును నేను కృతజ్ఞుడను. వారు నాకిచ్చిన స్వాగత పద్ధత్యంతము. నా భారత పర్యటనమునకు బొంబాయి ద్వారా ముగిసింది. అచ్చట కొందరు ప్రేమితులను నదలిపెట్టిట్లు నే ను ల చుచున్నాను. నారాజు సంధ్యమున విచిత్ర మగు నేర్పాట్లు చేసిన వైకుంఠకు, పోలీసులకు, ఇతర అధికారులకు, ఉద్యోగులకు నేను వారి ఏర్పాట్లన్నీని మెచ్చుకొన్నట్లు తెలుపవలసి నది. మీరు నాయందు గనబడిన ఆపారమైనదయితే అనేక నమస్కారములు. మీవలననే నా పర్యటనము అయప్రథముగాను నిర్విఘ్నముగాను జరిగెనని నేను చెప్పవలయునా?"

బొంబాయిగవ్వరుగారి ప్రత్యుత్తరము

బొంబాయిగవ్వరుగారు యవరాజుగారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. "మిరాజ్యంపించినట్లు, మీ మెప్పును మీ రాజు సందర్శనమున ఏర్పాట్లు చేసినవారికి దెలిపెదను. వారిపక్షమునక, ప్రభుత్వము పక్షమునక, ఈ రాజధానియందలి ప్రజలపక్షమునక, మీ పర్యటన మన్నితములందును నిర్విఘ్నముగాను, జయప్రథముగాను ఉండునని నేను కోరుచున్నాను. బొంబాయిపౌరులు మీ అనురాగమును, దీనివలన వారికి కలిగిన గాఢమగు రాజభక్తిని ఎన్నటికి మఱచజాలరు."

లక్కరాజు రామకోటయ్యగారు, చిరాలవారి సహాయము 100 రూపాలు విరాళము వసంగిరి.

కాకర్లమాడి తప్పిల్లపాడు గ్రామములలో సభలు జరిగి కరాచి త్యాగ ముహూర్తంపబడెను.

హిందీ మొదటి వాచకము

ఇదివఱకు తెనుగులో ప్రకటింపబడిన హిందీ వాచకము లన్నిటికంటె నిది మెరుగుగా నున్నదని అనేకులు మెచ్చుకొనుచున్నాడు. ఇదివఱకు ఆర్థరాల నిచ్చినవారుగాక ఇంకను వలయు వారు వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాలశిక్షవలె గాక ఇది కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రించుచుండుటవలన వలయు వారు త్వరగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుట మంచిది. వలసినవో ఇట్లు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు

ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

తామర పువ్వుల

రాజాగారికి గల దేవుల ఊరతును. కెల 0-6-0 తామర; తీట; ఏనుగు గజ్జి; దుండ; ఉంకరములనంటి మట్టు; రికికాయ; బెల్లము; లాడిచావులు; కెండుగురు చర్మకోగములను శాశిము తెయ్యగలదు. వెల 6 అశాలు. చికిత్స:- పురుగుల బంధి లేదనియిన నిర్వహణ ఉంతి స్థితిలోనికి తెచ్చుట ఆయుర్యున్నది. ఇందులకు కేయ కలసిన వైద్యము:- 1. నుండు లోచర్యములలోనికి పోయెను. 2. పురుగుల బంధు మందును వాడవలయును. 3. శ్రుతి శు తిరిగి పుట్టుండ కేయకలయును. అమృతాంజనము దీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

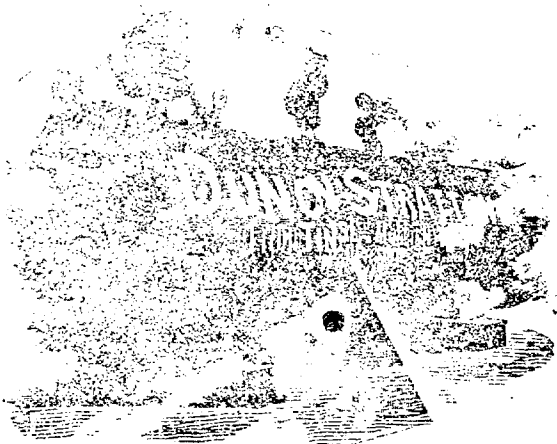
తంత్రీ విలాసము— పండిట్ మొగూరు.

DUNCAN STRATTON & Co.

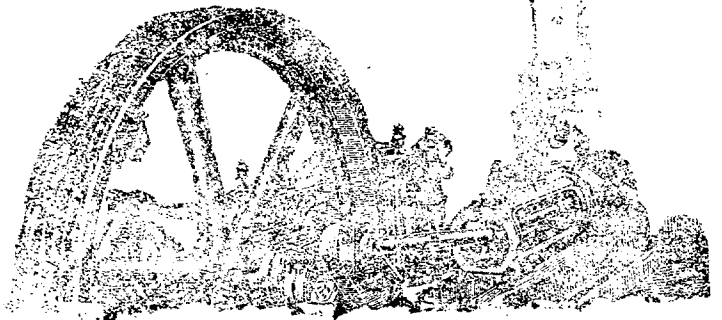
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

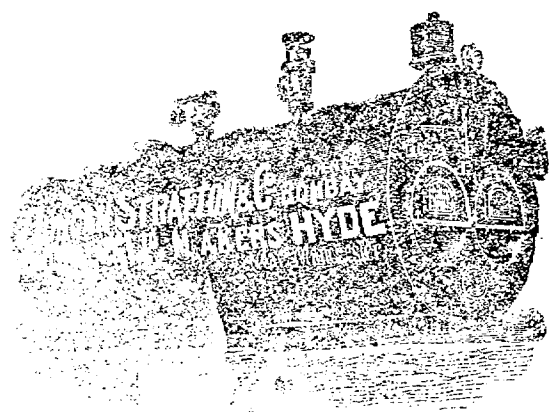
ఎంబెస్టర్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు. 91 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

హార్వే 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వరుసగా — డియోమెటరు
10 1/2, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100 పౌండుల వరకు.

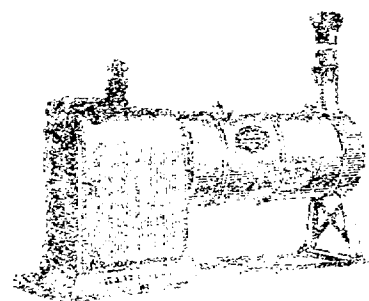

హార్వే స్టీల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

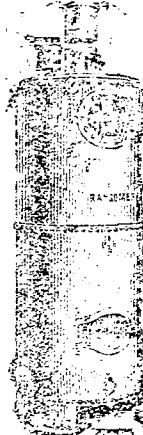

హార్వే స్టీల్ లంకామెరు బాయిలర్లు.
పొడవు 23 అ॥ మొదలు 82 అ॥ వరకు.

డయోమెటరు 6 అ॥ మొదలు 3 అ॥ 6 అ॥ వరకు
వీలువల్లం 100 పౌండుల వరకు

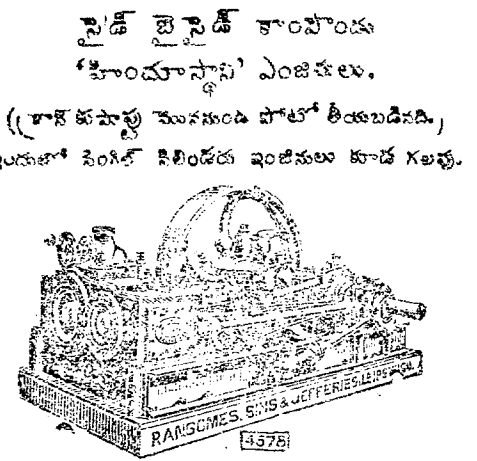

లోకో మోటార్ బాయిలర్లు.
వీలువల్లం 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల 120 పౌండుల వరకు.

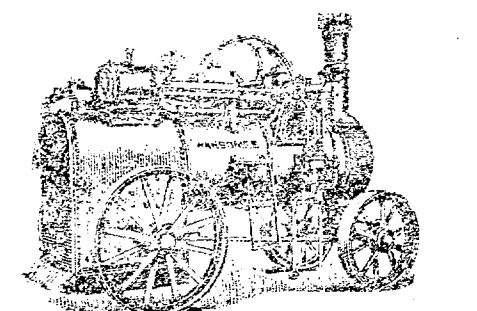

వర్మికల్ బాయిలర్లు.
వీలువల్లం 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల వరకు

ఈ క్రింద తెలుగులో వ్రాసిన వాటిని
సర్వము చేయుదుము.
దూది తీయింపు మెషిన్, వాటిసామానులు
దూది చెప్పింపు మెషిన్
దూది స్పిన్సింగు మెషిన్
దూది పీచింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వర్క్ మిల్లింగు మెషిన్
హాల్ మిల్లు మెషిన్
మంగుగడ్డచేయు మెషిన్
వర్మిక్ లిఫ్టింగు చేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, పుస్తకముల సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరకణ మానె కురుడు, అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎక్స్ట్రిక్ ట్రెజింగు (ప్లాపు) కొరముట్లు
లేకులు కుర్చీసాపు కొరముట్లు
స్టీలు హార్టింగు, కష్టింగులు, వెడ్జింగు
కాట్ బరన్ ఆండు కాస్టు విరన్ పుల్లెలు.
గమియరా అన్ని రకముల సామానులు.

హార్వే స్టీల్ కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

హార్వే స్టీల్ స్టీము ఎంజిన్లు
సింపిల్ సింగిల్, డబుల్ సింపిల్ గలవి.
స్టీము వెమరు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో, వెమర్ సిరింగు.
స్టీము వెమరు 160 పౌండుల గలవి.

వరకు లక, ధరలు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాన్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్తియగు గారైన
మానెవర్ బాపనయ్యగారికెనను ప్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైశ్యము, కశీకము, రొమ్మకడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు,
బొట్టు, బెజుకలు, బిల్లిలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని దబ్బితో 1/2 అ॥ కు 0—10—0; దబ్బితో 1-1/2 రూ॥ 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలు.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుశెట్టి పేధి, మదరాసు.

